

Krško, 1. junija 1950.
Leto III. — Štev. 6.

GLASILO OKRAJNEGA ODBORA OF KRŠKO

Maršalu Titu smo ponesli čestitke k rojstnemu dnevu

Danes ni več človeka v naši domovini in ni več naroda na svetu, ki ne bi poznal imena maršala Tita. Ob tem liku človeka se učijo danes vsi svobodoljubni narodi sveta kako je treba za srečo delovnega človeka kakor tudi za srečo svojega lastnega naroda delati, se boriti, vztrajati pri svojih načelih ter kako se na podlagi takega nesebičnega dela zmagajo. Ime maršala Tita je postalo delovnim ljudem Jugoslavije že pred drugo svetovno vojno simbol vztrajnosti in osebnega žrtvovanja za zmago idej marksizma in leninizma. Za časa narodnoosvobodilne borbe je bilo to ime znamenje vsem tistim, ki niso hoteli prodati sebe samega ali svoje zemlje okupatorju. Ob tem imenu so milijoni ponižanih in razžaljenih našli uteho in pravo pot v borbo za svobodo človeštva. In po drugi svetovni vojni, ko so na eni strani nazadnjaške imperialistične sile na vse načine poizkušale zavirati razvoj naše domovine, na drugi strani pa so oni katerim smo mi v času njihove najtežje preizkušnje zvesto stali ob strani in na katere bi se zakleli, da nas ne bodo nikdar pustili na cedilu, z vsemi razpoložljivimi sredstvi začeli ovirati miren razvoj v naši državi in izgradnjo socializma pri nas, pa je postalo ime našega maršala svetilnik, ki kaže pravo pot vsem tistim, ki vedo kaj delajo in vedo kaj hočejo ter niso pripravljeni prodati svojih misli in svojih načel za skledo ruske kaše.

S takimi občutki je dne 25. maja ljudstvo v našem okraju praznovalo rojstni dan svojega voditelja. Od najmlajšega pionirja pa do odraslega so se vsi spominjali njega, ki pomeni za nas in za našo domovino vse. Ne samo stari ilegalni borci iz časa ko so se pod njegovim vodstvom borili za zmago idej Partije in za zmago delavskega razreda ne samo oni, ki so za časa največje izkušnje v borbi proti fašizmu stali pod njegovo zastavo ter so z njegovim imenom na ustih umirali za stvar svobode, z vsemi temi so praznovali njegov rojstni dan tudi vsi tisti, ki danes v naših tovarnah, po naših gozdovih in poljih grade novo življenje.

Videli smo tekače, sestavljene od mladincev, pionirjev, starejših fizikulturnikov in naših zadružnikov, kako so iz vseh strani okraja prinašali štafetne palice, v katerih so bila shranjena voščila. Z nasmejanimi obrazi in žarečimi očmi so predajali voščila drug drugemu, da jih naslednji spet poneso bližje ter da končno dosepejo ta voščila do njega, da mu vsaj v majhni meri pokažejo našo ljubezen in zvestobo.

Titova štafeta v našem okraju je pokazala in je bila izraz naše neomajene odločitve, da ostanemo z maršalom Titom še v naprej to kar smo bili do sedaj: da smo Titovi in da je Tito naš!

O popisu posevkov

Setvena dela se bližajo svojemu koncu. Vreme je sicer nekoliko nagajalo ter so zaradi tega nekatera setvena dela bila završena z zakasnitvijo, vendar smo v glavnem svoje delo opravili. Krompir kakor tudi koruza že klije iz zemlje.

Statistika in evidenca igrata v planskem gospodarstvu velikansko vlogo. Brez prave evidence si niti zamisliti ne moremo operativnega vodstva našega gospodarstva. Če govorimo prav o kmetijstvu, o obveznem odkupu pridelkov ali živine, potem moramo nujno pomisliti tudi na evidenco posejanih površin ali pa na število glav živine. Prav zaradi tega bo v teh dneh pred naše množične organizacije postavljena naloga, da se točno popišejo vse posejane ali posajene površine obdelovalne zemlje ter da se tako ustvari zdrava in trdna podlaga za delo naših KLO-jev ter njihovih komisij pri določanju posameznih obveznosti kmetovalcem v letošnjem gospodarskem letu. Vse uredbe o obveznih odkupih se kot na glavno bazo oslanjajo ravno na obseg posejanih površin, zato je jasno, da mora biti tako delo pravilno ter z dosledno vestnostjo opravljeno. Marsikatera krivica bo odpadla, pa tudi marsikateremu špekulantu, ki čaka, kako bi se na kak način izmuznil, bo vzeta možnost, zatajiti svoj dejanski donos od kmetijstva. Poleg tega pa bo popis šele natančno pokazal, v kolikšni meri so posamezni KLO-ji izvršili svoje setvene plane, ker je operativna evidenca v tem pogledu marsikje šepala ter KLO-ji še do danes niso povsod ugotovili dejanskega stanja obsejanih površin obdelovalne zemlje.

Če pregledamo dosedanje popise, predvsem pa popis jesenske setve, kakor tudi evidenca! Ko pa se za stvar nekdo podrobneje ugotovimo, da ti podatki marsikje ne držijo. Tako je vidno že na prvi pogled, da je posejanih več ozimnih žit, kakor pa izkazuje popis jesenske setve. Ugotovilo pa se je tudi, da je marsikje ornih površin več kakor pa izkazuje krajevna evidenca. Mnogo je slučajev, da so kmetovalci napačno prijavljali obsejane površine ali pa so navedli manjšo orno površino, kakor jo stvarno posedujejo. O tem, da taki primeri nujno privajajo do nepravilnosti pri obremenitvah in prav posebno pa še do dejstva, da na podlagi takih evidenc, kjer je skrito mnogo utajene orne zemlje, oddajajo poštene mali in srednji kmetje za one, ki so orne povr-

šine utajili, in to so skoro v vseh primerih veliki kmetje, smo na tem mestu že večkrat pisali ter o stvari ne bi bilo več potrebno prav na dolgo govoriti. Omeniti je treba samo še to, da bo ljudska oblast vsako namerno utajitev posevkov ali pa orne površine strogo kaznovala in to v interesu delovnega človeka. Razumljivo je morda bilo, da je pred par leti, ko smo začeli s plansko evidenco posejanih površin zemlje, še ta ali oni res iz nevednosti ali pa iz malomarnosti dal napačne podatke. Sedaj pa, ko je vloga pravičnega prijavljanja že vsakemu znana, ne bo mogel držati noben izgovor in je prav zaradi tega treba vzeti dolžnost prijavljanja setvenih površin za zelo resno zadevo.

Imamo ljudi, ki tega nikakor nočejo razumeti. Večkrat se sliši: pri nas imamo toliko orne zemlje, kakor jo izkazuje okrajna evidenca! Ko pa se za stvar nekdo podrobneje zanima, pa se izkaže, da je mnogokje zemlje celo več, kakor pa jo imamo evidentirane. Tako je samo kmet Marolt Franc pri Sv. Križu utajil 1,07 ha orne zemlje. Vsekakor si je mislil: »Lepa površina! In še lepša bo pšeničica, ki jo bom spravil v svoje skrinje, pa oddal je ne bom niti kile!« No, mi pa pravimo: »Vsekakor je to lepa površina, a še lepša bo kazen, pšenico bo pa le treba oddati, oče!« Taki primeri so tudi v KLO-ju Log, pa tudi drugje odkrivajo precejšnje količine utajene orne površine. Zato je sklep, da je treba poostriži kontrolo ter izvesti prav natančne popise, prav gotovo utemeljen in umesten.

Naloga množičnih organizacij pa se ne bo omejila samo na to, da bodo člani organizacij vestno opravili svoje delo kot člani komisij, pač pa bo potreba poleg tega še vsestranska množična kontrola. Poleg kontrole pa je treba povsod pojasnjevati namen popisa ter tudi tistemu, ki bi v svoji notranjosti sicer sklenil, da ne bo pravilno prijavil posejanih površin, na podlagi prepričevanja dokazati, da bi bil njegov postopek nepravilen, ter ga na ta način pripeljati na pravo pot, vključiti ga v našo stvarno gospodarsko skupnost.

Na ta način, s sodelovanjem vsakega posameznega frontovca, z aktivnim delom vseh organizacij OF, bomo svojo nalogo pravilno izvršili v interesu krepitve gospodarstva in delovnega ljudstva.

Velika delovna zmagala naših delovnih ljudi Za dan vojnega letalstva so letalci prejeli doma izdelana letala

Naše vojno letalstvo je dne 21. maja praznovalo dan jugoslovanskega vojnega letalstva. Širom vse naše države je naše delovno ljudstvo z letalci vred praznovalo osmo obletnico od kar so prvi partizanski letalci z zaplenjenimi letali napadli sovražnika. Od takrat se je naše vojno letalstvo v borbah z okupatorji stalno krepilo ter se prekalilo v udarno pest naše Armade. V borbi je zraslo in je iz te borbe izšlo kot zmagovalec.

Naše ljudstvo in naša Armada je eno in isto. Za iste cilje in pod istim vodstvom sta se borila prej in delata danes z enako ljubeznijo za isto socialistično domovino. Ljudstvo jo gradi, naše vojno letalstvo jo čuva. Ni razlike med njima. Pod vodstvom Partije ustvarjata nov svet. Vidimo delovne ljudi, kako z ljubeznijo delajo po naših tovarnah za krepitev obrambne moči naše Armade in vidimo borce jugoslovanske Armade graditi ceste, delati v rudnikih in žeti po poljih.

Za dan našega vojnega letalstva so naši letalci prejeli v naših tovarnah izdelane avijone, ki jim jih je predal vrhovni komandant maršal Tito. Vključ poizkusom sovražnikov raste moč našega letalstva, ki je dan in noč na straži nad svobodo našega sinjega neba.

Kako je s planom setve sončnic in jarega lanu?

O tem izredno važnem vprašanju bi bilo treba večkrat razmišljati. Kdor ima opravka s prehranjevalno politiko našega okraja, ta pozna veliko važnost preskrbe z masčobami. Vprašanje masčob pa je povezano z vprašanjem setve oljarič.

V našem okraju so se nekateri te važnosti premalo zavedali, zato plana tudi niso povsod izvršili. Kontrahaža ni povsod potekala najbolje. Poslovodje posameznih kmetijskih združenj, ki so bili s kontrahažo zadolženi, niso svoje naloge vzeli dovolj resno. Sicer so vsi poslovodje KZ na svojih sektorskih posvetovanjih v Brežicah in v Krškem sklenili in sprejeli obveznost, da bodo plan kontrahaže izpolnili 100 odstotno. Svoje obljube vsi niso držali. Zadruga Sv. Peter, Bizelsko, Krška vas, Kostanjevica, Artiče, Boštanj, Velika dolina in Jesenice so daleč za planom.

Vendar so dane možnosti, da bi se plan setve sončnic izvršil. Saj imamo v okraju KZ, ki so svojo nalogo odlično izpolnile — torej jasen dokaz, da tam, kjer je prava volja do dela in pravilno razumevanje stvari same, ni nobene ovire in da gre delo plansko naprej, dočim tam, kjer ni dela, tudi ne more biti uspehov. Nad to utemeljitvijo naj bi se odgovorni uslužbenici, ki plana niso izpolnili, globoko zamislili ter si izprašali vest.

Plan setve sončnic pa so dobro izpolnile zadruga Stara vas pri Bizelskem, Brežice-okolica, Skopice, Sv. Križ, Cerklje, Leskovec, Brege, a Veliki Podlog je plan izpolnila celo 150 odstotkov!

Iste ugotovitve veljajo tudi za setev bučnic in pa jarega lanu.

Seme jarega lanu je pravočasno prispelo in je bilo razdeljeno posameznim KZ, tam si ga je lahko vsak nabavil. V kolikor pa je slabo vreme stvarno oviralo setev jarega lanu, pa je treba brezpogojno vztrajati na tem, da se na za lan določenih površinah posejejo oljarice!

Posamezne masovne organizacije OF so prevzele v pogledu sajenja sončnic obveznosti. Obljubile so, da bodo posadile skupno 400.000 sadik. Zanimivo bo pogledati obračun njihovega dela. Ali bo LMS izpolnila prevzeto obljubo 40.000 sadik, AFŽ 15.000 sadik, uprava cest 27.000 sadik? Vsekakor bo naše frontovce to vprašanje izredno zanimalo ter bodo zahtevali pojasnila. Glejmo, da nam ta obračun ne bo pretežak!

Hočemo svobodno živeti
v socialistični domovini
TITO

Začeli smo borbo s koloradskim hroščem

Krompir je ozelenel. Pridno se sklanja jo kmetovalci po njivah ter ga ekopavajo. Mnogo je dela s krompirjem, predno pride v skledo ali pa v klet. Krompir je za našo prehrano eden izmed najvažnejših artiklov. Mi pa imamo s krompirjem letos še posebno skrb: koloradski hrošč!

Tri ali štiri leta se že borimo proti tej nadlogi. Lahko smo ponosni, da smo v tej borbi dosegli velike uspehe. Vendar moramo še ponovno povdarjati, da nas ti uspehi nikakor ne smejo uspavati! Nevarnost ni pri kraju, borba proti koloradskemu hrošču je še vedno zelo aktualna. Predvsem zaradi tega, ker v naših sosednjih državah na to borbo ne polagajo toliko važnosti ter je nevarnost ponovne okužbe zelo velika.

Ljudska oblast bo s to borbo nenehno nadaljevala. Zato smo dne 21. maja imeli prvi večji množični pregled krompirjevih nasadov v okraju. Dnevni pregledi se vršijo vsak dan na okuženih področjih. In da je ta previdnost na mestu, smo videli že v tem, da so n. pr. v Cerkljah že našli 4 hrošče, ko so ravno lezli iz zemlje. Iz tega se vidi, da je izgovor: pregledi še niso potrebni, krompir je še prenizek — na vsak način jalovi in neumestni. Pa še eno prednost imajo pregledi prav v tem času: krompir je še nizek. Pri pregledu je torej izključena možnost poškodovanja nasadov. Pa še drugo prednost ima vestno pregledovanje nasadov prav sedaj, ko je krompir še nizek. Hrošč nima take možnosti, da se skrije in ga je kaj lahko najti. Zato je treba važnost pregledovanja še posebej in stalno povdarjati. Mi bomo pregledovanje nasadov izvajali do skrajnosti, naka KLO-je in posamezne kmetovalce že sedaj opozarjamo. To je naša dolžnost, ki jo imamo do delovnega ljudstva naše zemlje.

Nimamo še točnega pregleda, kako je potekel pregled 21. maja. To je vsekakor dejstvo, ki ga je treba najostreje grajati. Vodstvo akcije še vedno nima poročil iz 22 KLO-jev. To je znak, da se tam prav malo ali pa celo nič ne zavedajo borbe proti koloradskemu hrošču, da jim je prav malo mar, če se borba pravilno vodi ali pa če se sploh vodi. Ni mogoče voditi borbe proti koloradskemu hrošču, ni mogoče mobilizirati vseh razpoložljivih sredstev in sil v tej borbi, če okrajno vodstvo akcije nima pregleda nad situacijo na terenu. Proti takemu malomarnemu odnosu bo OLO podvel najstrožje mere.

Po podatkih je pri pregledu sodelovalo 5.086 ljudi, ki so pregledali 1189 ha krompirjevih nasadov. Pregled je bil najbolje organiziran v KLO Raka, kjer je sodelovalo 656 ljudi. V Cerkljah pa je pregledovalo 423 oseb, tudi tu je bil pregled nasadov dobro organiziran. Na Studencu so se svoje naloge tudi pravilno lotili, med tem ko je treba grajati KLO-je Brežice-mesto, Poklek-Leskovec in še nekatere druge. Komaj okrog 20 ljudi so znali organizirati, pa to samo zaradi tega, ker polagajo premalo važnosti na tako resno zadevo kakor je uničevanje koloradskega hrošča.

Danes, ko je boj proti temu škodljivcu stopil v odločilno razdobje, je treba da mi vsi, predvsem pa člani Fronte in drugih masovnih organizacij, napnemo vse sile, da hrošča uničimo. Nenehno je treba našim ljudem prikazovati važnost tega boja, važnost za prehrano in za naše gospodarstvo. Naš način borbe — aktivizacija in mobilizacija vseh ljudi — se je pokazal kot za najbolj uspešnega, treba je nadaljevati z njim do skrajnih meja možnosti. Ne tako kakor to pojmujejo v KLO Sevnica, kjer niti niso poizkušali organizirati pregleda nasadov, pa čeprav vedo, da je lani področje tega KLO-ja veljalo za okuženo. In v MLO Brežice tudi niso nič boljše. Z upravičenostjo lahko ostali KLO-ji in naši delovni ljudje gledajo na take KLO-je s prezirom in jih lahko obsojajo.

Da se take napake ne bi v bodoče več ponavljale, je nujno, da se naši KLO-ji tesno povežejo z množičnimi organizacijami OF in pokrenejo vse potrebno, da bodo množični pregledi rodili končni uspeh: uničenje koloradskega hrošča!

Gotovinski plan in realizacija davkov

Za izvajanje ukrepov in kontrole nad gibanjem gotovine nam služi gotovinski plan, ki je operativno orodje za urejevanje denarnega obtoka. Z gotovinskim planom izravnavamo in omogočamo izdrževanje potrebne sorazmeria med blagom in denarjem. Omogoča nam kontrolo nad uporabo gotovine ter nam tako služi kot orodje planskega vplivanja na odnos med blagom in denarjem. On usmerja blago tja, kjer se pojavijo večja gotovinska sredstva. Izredno važno upliva gotovinski plan na naše socialistično gospodarstvo. Zato je potrebno, da so gotovinski plani skrbno sestavljeni, to je, zbrati je potrebno vse podatke, kot so plan blagovnega prometa, plan odkupa, fonda plač itd., na podlagi katerih se oceni realnost plana. Oni so jasni pokazatelji gospodarske situacije, ker nam prikazuje povečanje ali zmanjšanje denarnega obtoka, kar pomeni, da niso bili izpolnjeni plani odkupa, blagovnega prometa in izterjava davkov.

Gotovinski plan signalizira vse navedene momente in tako postaja močno orodje za uravnoteženje kupnih in blagovnih fondov ter regulator denarnega obtoka, kar znatno prispeva k dvigu življenjske ravni delovnega ljudstva.

Ker nepravilna realizacija davkov znatno upliva na povečanje denarnega obtoka in igra v socialističnem razvoju kmetijske proizvodnje važno vlogo, je potrebno da krajevni ljudski odbori v bodoče posvečajo več pozornosti na realizacijo teh dohodkov. Imamo večino krajevnih ljudskih odborov, ki še niso uspeli dokončno likvidirati vseh davčnih zaostankov. To je večinoma posledica slabe organizacije izterjave oziroma pobiranja davkov v posameznih krajevnih ljudskih odborih. Če bi bila v vsakem KLO izvedena organizacija tako, kakor je to predvideno v navodilih za pobiranje davkov, bi bili rezultati izterjave brez dvoma mnogo boljši od dosedanjih. Po teh navodilih bi morali biti sestavljeni pri vsakem KLO dve komisiji, in sicer ena za vodstvo davčne politike, druga pa za realizacijo davkov. Naloga prve komisije je tako v sodelovanju pri odmeri kakor v sodelovanju pri izterjavi davkov. Ona spremlja stalno potek plačevanja in izterjave davkov in skrbi, da ta izterjava redno poteka skozi vse leto, skrbi za to, da se izterjava ne vrši kampanjsko, ampak da je dotok reden, kadar zapadejo termini plačila. Prav tako zbira konkretne podatke o plačilni zmogljivosti davčnih dolžnikov, o njihovih odnosih do skupnosti, o izpolnjevanju njegovih ostalih obveznosti. Ta komisija pojasnjuje na množičnih sestankih in na zborih volivcev stanje glede od-

mere in pobiranja davkov. Razkrinkuje saboterske elemente, postavlja pa za vzgled dobre plačnike. Nadalje podaja ta komisija predloge za prisilne izterjevalne ukrepe, kadar so vsi ostali poizkusi prepričevanja in opominov brezuspešni.

Druge komisija, to je, za realizacijo davkov, pa stopa v akcijo po navodilih prve komisije predvsem tam, kjer je treba izvajati prisilne ukrepe za realizacijo davkov.

Če bi bila taka organizacija povsod uvedena, bi ob neznatnem trudu vsi KLO že davno popolnoma vnovčili vse davčne zaostanke in tekoče akontacije. Tako pa ugotavljamo, da situacija v plačevanju davkov ni v vseh KLO-jih zadovoljiva. Največje zaostanke z zapadlimi akontacijami izkazuje še vedno naslednji KLO-ji:

Kostanjevica	din 1.049.149.—
Bizelsko	din 776.936.—
Dobova	din 545.989.—
Sv. Peter	din 549.133.—
Raka	din 559.701.—
Krška vas	din 351.669.—
Artiče	din 361.040.—
Kapele	din 300.857.—
Pišce	din 321.785.—

Ostali KLO-ji izkazujejo manjše zaostanke, katere je potrebno čimprej realizirati.

Pričakujemo, da bodo KLO-ji z vso resnostjo izvajali vse potrebne ukrepe, da bodo vsi zaostanki iz preteklih let in zapadle akontacije v najkrajšem času poravnani. Davčni zavezanci morajo biti povsod že obveščeni o svojem davčnem dolgu, pritožbe, ki so jih posamezniki proti odmeri vložili, so že rešene. Zaradi tega so dani vsi pogoji, da se vnovčenje teh zaostankov opravi brez vsakih zaprek.

Dolžnost KLO-jev je, da s pomočjo svojega aktiva, s pomočjo množičnih organizacij poskrbe, da bodo v prvi vrsti vsi veliki zaostankarji takoj poravnali svoje zaostanke in s tem zadostili svoji dolžnosti, v nasprotnem primeru pa, da občutijo vso odločnost ljudske oblasti, ki nikakor ne sme imeti in tudi ne bo imela nobenega obzira do takih, za ljudsko skupnost škodljivih in nepotrebnih posameznikov.

Vsak naš delovni človek mora biti aktivist, ki bo razkrinkal vsakega davčnega zavezanka, ki kljub prizanesljivosti KLO-ja ne daje skupnosti, kar je po svojih dohodkih, ki jih ima, tudi dolžan storiti. Le tako bomo dosegli, da bo realizacija davkov pravilno potekala in da bodo rezultati zadovoljivi.

Par besed o vključevanju rezervne delovne sile v socialistično gospodarstvo

Če govorimo o izpolnitvi naših planskih nalog, ki smo jih prevzeli v petletnem planu, nehoti pomislimo: ali pa imamo toliko možnosti, ali pa imamo toliko ljudi, da bomo vse to lahko izvršili?

Res je, delovne moči, v našem vsakdanjem govoru poznani izraz »delovna sila«, to je pojem, ki je neločljivo povezan z našim planom, neločljivo povezan z razvojem socialističnega gospodarstva v naši državi.

Vključiti čim več rezervne delovne sile, to je stalna briga in vsakdanja misel vseh tovarišev in tovarišic na poverjeništvu za delo našega okrajnega ljudskega odbora. Na tem mestu smo že večkrat govorili o tem in tudi številčno dokazali, da je v našem okraju še precej rezervne delovne sile, ki bi se lahko brez vsakršne škode vključila v proizvodni proces v industriji ter bi tam lahko veliko koristila v dobrobit skupnosti. Veliko je nerazumevanja na posameznih krajevnih ljudskih odborih po tem vpraševanju. Mislimo, da se je oportunistem malokje v tako veliki meri pokazal, kakor ravno v primerih, kjer se pred KLO-je postavi vprašanje mobilizacije odvisne delovne sile po naših vaseh. »Vse bo ostalo neobdelano, kdo bo oral, kdo kosil?« to je vsakdanji odgovor, ki ga sliši aktivist. No, če takemu modrijanu poveš, da ne bo tako hudo, začne viti z rokami in ti dopoveduje nasprotno. Če se pa spustiš celo tako daleč in mu omeniš, kaj bi bilo če bi se oprijeli brigadnega sistema dela, ali pa če bi vaščani drug drugemu pomagali, tedaj pa postane sploh gluhi in te pusti na cedilu.

Dejstva kažejo in govore drugače...

Tudi sami organi ljudske oblasti na KLO-jih, ki bi že po samem bistvu svojih dolžnostih morali smatrati to nalogo za važno, ponekod zavirajo vključevanje delovne sile v naša prioriteta podjetja. Taki patroni

so med drugimi tajnik KLO-ja Boštanj, predsednik KLO-jev Bučka, Pečice, Zdole in še nekateri drugi, ki izjavljajo, da rezervne delovne sile sploh ne morejo oddati izven svojega KLO-ja, ker jo baje tam bolj nujno rabijo za obdelovanje ekonomij in za slična dela. Ne morejo razumeti, da bi s pravilno organizacijo dela svoja dela na ekonomijah še vedno lahko opravili med temi, ko je delovna sila v naši težki industriji in v rudnikih sedaj izredno nujno potrebna. Od takih KLO-jev seveda ne smemo pričakovati vselega sporočila: izpolnili smo plan vključevanja rezervne delovne sile!

Niso pa vsi slabi, imamo tudi dobre, katerim gre vsa čast! MLO Krško in KLO-ji Sevnica, Blanca, Dolsko in Leskovec so pokazali, da tam pravilno razumejo važnost te svoje naloge in tam gre delo dobro naprej. Poverjeniki za delo KLO-jev in pa tamkajšnje komisije za vključevanje delovne sile so sestavljene iz predstavnikov vseh množičnih organizacij, so dosegle odlične uspehe. Kier pa so komisije samo na papirju, tam pa uspeha ni in ga tudi ne more biti. Brez množičnega sodelovanja, brez pravega razumevanja in brez prepotrebnega tolmačenja na množičnih sestankih ne morejo doseči nobenega uspeha.

Trenutno je plan vključevanja usmerjen v težko industrijo, v rudnike, v gradbeno stroko in v gozdarstvo.

Vse krajevne komisije naj se zavedajo, da je od njihovega dela v precejšnji meri odvisen uspeh velikih del, ki so predvideni v letošnjem republiškem in v zveznem planu. Naj ne bo nikogar, ki ne bi v tem oziru dal vsega od sebe kar je v njegovi moči! Vsaka komisija naj si postavi za nalogo: izpolniti plan vključevanja delovne sile je za nas naša častna naloga!

Iz naših podjetij

34 novih udarnikov imajo v rajhenburški elektrarni

Seveda so njihovo proglasitev za udarnike proslavili kar se je dalo slavnostno. Tak dan je vesel praznik za vsako podjetje. Veselih in nasmejanih obrazov so se zbirali delavci elektrarne k proslavi. Udarniki sami, ponosni na svoj častni naslov, ki jim ga daje socialistična domovina, so govorili: »Fantje, glejte, da nas bo drugič več! Vsak ima možnost postati udarnik, prav vsak! Samo poprijeti je treba, včasih je treba pljuniti v roke! Pa saj vemo: delamo za vse! Zato smo še prav posebno veseli, da smo udarniki!«

Proslavi je prisostvoval član okrajnega izvršilnega ljudskega odbora tov. Šterbah, ki je v svojih besedah orisal pomen slavnosti, obenem pa je v imenu vseh delovnih ljudi v okraju čestital novim zmagovalcem na polju dela.

Ko so se delavci naše elektrarne razšli, si bral vsakemu v očeh odločen sklep: drugič nas bo več!

Sevniški železničarji so si zavili rokave

Sevniške železničarje poznamo. Vidimo jih vsak dan, kako neumorno uravnavajo naš železniški promet. Poznajo pa jih širom Jugoslavije. Dvakrat so bili že proglašeni za najboljši železničarski delovni kolektiv in so dobili nagrado. In to med tolikimi tisoči, ki dan in noč tekmujejo, pač ni majhna stvar!

Poglejmo, kako so izvršili svoje plane v zadnjem času. Vključ temu, da je sedaj na železnicih takozvana »mrtva sezona«, so dosegli lepe uspehe:

plan prometa dosežen	143,6%
plan utovora blaga dosežen	104%
obremenitev vlakov dosežena	104%
redovitost pot. vlakov dosežena	99,8%
redovitost tov. vlakov dosežena	98%
obremenitev voz dosežena	108,7%

V istem merilu se približno giblje presežanje norm. Vozno osebje je presežlo normo za 17,23%, premikalno pa za 3,62%.

Visoka zavest sevniških železničarjev se kaže tudi če pregledamo tabelo izvršenih prostovoljnih del v zadnjem času. Pri raznih delih je prispeval postajni kolektiv 560 prostovoljnih ur, ostale službene edince pa 215 ur. Zaman pa so se ozirali sevniški železničarji okrog ko so vihteli krampe in lopate, od kod jim bodo prišli pomagat tudi člani ostalih sevniških masovnih organizacij. Obljubili sicer so, pa so se držali tišega pregovora izza starih časov: od obljube do dejanja je dolga pot. Skratka po-

vedano, ni jih bilo, čeprav so obljubili in so železničarje videli kako požrtvovalno delajo.

In še eno lepo gesto so napravili sevniški železničarji. Ko so proslavljali svoj železničarski teden, so se spomnili na svoje padle tovariše. 13 članov sevniškega železničarskega kolektiva je za časa NOB žrtvovalo svoja življenja. Zato pa so njihovi tovariši v okviru proslav svojega tedna priredili v počastitev njihovega spomina na pokopališču kratko komemoracijo.

Na področju kulturnega dela pa sevniški železničarji radi presenetijo Sevnice s kratkočasnimi in dobro uspelimi prireditvami. To pomeni za Sevnice vedno vesel dan, predvsem zaradi tega ker je dramska skupina sevniškega SKUD-a že dalje časa nedelavna, kakor da je sploh ni.

Vse te naloge izvršuje ta delovni kolektiv v najlepšem soglasju z upravnim vodstvom in v tesnem sodelovanju med sindikalno in partijsko organizacijo.

Železničarji so si zasukali rokave. Skrbno čuvajo nad svetlimi tračnicami, po katerih tečejo kolesa naše prve petletke.

Rudnik Senovo je še vedno najboljši rudarski kolektiv

Posebna tekmovalna komisija, ki je ocenjevala uspehe posameznih rudnikov v prvem tromesečju 1950 leta, je priznala, da je rudnik Senovo dosegel v tem tromesečju najboljše rezultate ter je ostal še vedno najboljši rudarski kolektiv. Čestitamo požrtvovalnim rudarjem, ki neumorno delajo za izvršitev našega plana — s pristrčnim rudarskim: Srečno!

Okrajna tovarna pohišta v Brežicah napreduje

Delovni kolektiv tovarne je uspešno izvršil svoje naloge ter je presežal plan izdelave pohišta. Obenem pa je tudi izboljšal kvaliteto izdelave ter uspešno tekmuje z ostalimi podjetji svoje stroke. Pred kratkim so proglasili dva udarnika, pohvaljenih pa je bilo 10 delavcev. Podjetje se uspešno razvija in je že danes eno izmed najpomembnejših naših okrajnih gospodarskih ustanov. Povezava med vodstvom tovarne in med sindikalno podružnico je pripomogla, da se je kolektiv razvil v toliki meri, da je že danes kos izvrševati svoje planske naloge tako, da je lahko za vzgled vsem ostalim okrajnim podjetjem v okraju.

IZVENŠOLSKA

vzgoja mladine

Po resoluciji III. kongresa CK KP se je povečal tudi interes za pred in izvenšolsko vzgojo otrok.

Naša skrb je posvečena predvsem otrokom zaposlenih mater. Teh je nekako 5—6 tisoč, to je, 2—3% od vseh. Nastaja vprašanje: kaj z ostalimi 97% otrok? Ali naj te pustimo kar tako?

Otroci so naš največji zaklad, naša bodočnost, naša sreča — ono, za kar živimo in delamo, ono — ki nam daje smisel življenja. Zato jih ne bomo več prepuščali samim sebi, njihovi samolastni vzgoji, ampak bomo skušali najti najrazličnejša pota, da bomo zajeli čim več otrok tudi nezaposlenih mater in jim v kolektivu nudili potrebno osebno in državljansko vzgojo.

Imamo že najrazličnejše oblike otroških kolektivov: domovi igre in dela, odprta igrišča, cicibanovi kotički, pionirske sobe, pionirske knjižnice, pionirski izleti in sl. Vsi pa, ki mislijo na otroke in jih želijo zajeti v kolektive, morajo biti prožni in poiskati tisto obliko, ki se v kraju da organizirati. Torej: če ni za naše CICIBANE prostora za DID, bomo v letnem času ustanovili odprto igrišče; če ni prostorov za kotičke in pionirske sobe, bomo poskrbeli za redne dnevne sehođe in izlete v naravo, na kopanje, v gozd, obisk kinopredstav in podobno.

Vzgoja otrok in mladine je in mora biti interes skupnosti, frontnih organizacij, predvsem pionirskih, mladinskih in AFŽ in temelji na prostovoljni bazi dela.

Vsi, ki se ali se še bodo posvetili vzgoji otrok, naj vedo, da ima kolektivno smotrna vzgoja otrok še to dobro lastnost, da ne hote vzgaja tudi tiste, ki rastejo, se razvijajo ali pa samo živijo v sliki z otroki, to je, starši.

Da bo vzgoja naših otrok izven šole res taka kot si jo zamišljamo v našem novem državnem redu, rabimo zadostno število vzgojiteljev in vzgojiteljic. Zato je ministrstvo za prosveto v Ljubljani ustanovilo pedagoške tečaje, v katere naj bi se vključil kader, ki se bo ali pa se je že sprostil iz administracije in ki ima voljo in veselje vključiti se v prosvetno delo. Obstojali bodo sledeči tečaji:

1. Enoletna vzgojiteljska šola za predšolske otroke.
2. Šestmesečni pedagoški tečaj za vzgojitelje v mladinskih in dijaških domovih.
3. Devetmesečni pedagoški tečaj za učitelje.

Pogoji za sprejem so: moralna in politična neoporečnost (življenjepis in potrdilo o nekaznovanju); nižja srednja šola (spričevalo); starost nad 17 let (rojstni list). Čas prijave do 1. junija 1950 na ministrstvo za prosveto LRS v Ljubljani.

V našem okraju imamo v predšolsko in v izven šolsko vzgojo vključenih še malo otrok. V DID-u v Brežicah jih je 65, v DID-u na Vidmu jih je 27, v odprtem igrišču v Sevnici, ki so ga ponovno odprli 15. maja pa jih je 30. V okviru proslav »Tedna matere in otroka« je predvidena otvoritev odprtega igrišča v Krškem, na Senovem. V Sv. Petru pa bo tamkajšnja KOZ odprla nov DID.

Nujno je, da naše organizacije AFŽ začno organizirati akcije za otvoritev novih DID-ov in odprtih otroških igrišč. Mladinske organizacije pa naj organizirajo izlete, dnevna letovanja, skupinsko kopanje, obiskovanje kinopredstav in slično. Le na ta način bomo sedaj v letnem času v šole prostih dneh imeli pregled nad razvojem in vzgojo mladine.

Vi ste atraci

... nove Federativne ljudske republike Jugoslavije, vi ste naš najdragocenejši kapital, vi ste najdragocenejše, kar naša domovina ima ...

TITO

Iz življenja in dela organizacij OF

Organizacije LMS bodo razdelile članske legitimacije

V kratkem bo okrajni komitet LMS pričel z razdeljevanjem članskih legitimacij LMS. V zvezi s tem je treba osnovne organizacije LMS in pa njihova vodstva opozoriti, da naj se na to nalogo temeljito pripravijo.

Sekretarji vseh aktivov naj pregledajo spiske članov aktivov in ugotovijo, če je vsak član LMS že izpolnil kartotečni list. Članske izkaznice se bodo delile samo na podlagi kartotečnih listov. V kolikor člani LMS kartotečnih listov še niso izpolnili, naj to store čimprej. Seveda mora o tem voditi brigo predvsem sekretariat aktivov. Vodstva aktivov naj skličejo sestanke, na katerih naj razpravljajo o tem vprašanju. Pregledajo naj na novo vključene člane, obravnavajo naj vprašanje članarine in kartotečne evidence. Vse to delo naj bi bilo vestno opravljeno do tega časa, ko se bodo delile članske izkaznice. Razdelitev sama pa naj bi se izvršila v okviru čim lepše pripravljene slavnostne prireditve. Vse osnovne organizacije LMS na terenu bodo članske izkaznice lahko dvignile na okrajnem komitetu, ko bodo uredile gori navedena vprašanja. Z urejeno evidenco članstva se pripravimo na naš mladinski dan!

Mladina našega okraja bo 11. junija proslavila svoj mladinski dan

Na svoj mladinski dan se naše mladinske organizacije živahno pripravljajo. Na podlagi izkušenj iz preteklih let hočejo letošnje proslave čim lepše izvesti. Ko mladina pregleduje uspehe svojega dela za nekaj let nazaj je lahko ponosna. Naša Titova mladina se ni ustrašila še tako velikih naporov, ki jih je vlagala v gradnjo naše socialistične domovine. Na prsih nešteti mladincev našega okraja se bleščijo udarniška odlikovanja; imamo take ki so se proslavili na progah Brčko-Banovići ali Šamac-Sarajevo. Imamo take ki so postali junaki mladinskega dela na cesti bratstva in edinstva. Veliko je še drugih akcij, na katerih je naša mladina z zavestjo in požrtvovalnostjo sodelovala.

Dne 11. junija bo mladina spet obračunala in bo vsemu delovnemu ljudstvu našega okraja predložila obračun svojega dela. Dopoldan bodo mladinci in mladinke v okviru svečanega sporeda odkrili v Brežicah spominsko ploščo padlim mladincem, popoldne pa bodo pokazali kaj znajo. Na sporedu so kolesarske dirke, lahkoatletika, streljanje in šah.

Obiskali nas bodo tudi tovariši in tovaršice iz Hrvatske, ki bodo imeli folklorne nastope.

Naj naše frontne organizacije, predvsem organizacija LMS sama stori vse kar je v njeni moči, da bo naš mladinski dan res svetel dan v razvoju mladine našega okraja!

Delo organizacije AFŽ v okviru tedna »Matere in otroka«

Naši najvišji voditelji s tov. Titom na čelu so spoznali potrebo zaščititi mater in otroka. V ta namen je bilo od osvoboditve pa do danes izdanih že nešteto uredb in zakonov, ki vsi dokazujejo veliko skrb državnega vodstva do tega vprašanja. Samo uredbe o zaščiti zaposlene matere, o dodatni preskrbi noseče in doječe matere, novi za-

kon o socialnem zavarovanju, ter vsi ostali zakoni to dokazujejo. Nastaja le vprašanje kako se vse to sprova na terenu? Večina prizadetih pa ni niti upoznana z vsemi Uredbami in večkrat se komu godi krivica, pa si ne zna pomagati.

Da se temu izognemo, je v načrtu več predavanj in raznih sestankov na katerih se bodo tolmačila vsa ta vprašanja. Zato je nujno, da se teh sestankov žene udeležujejo, ter za vse kar jim ni jasno zahtevajo pojasnila.

Po sedaj izvedenih sektorskih konferencah, sestankih in sejah »Sveta za varstvo matere in otroka« in AFŽ smo opazili v primeri s prejšnjimi leti izboljšanje v pogledu širine. Uspelo nam je zaktivizirati tudi vsi kjer do danes ni bilo organizacije. Lep primer nam nudi krajevni odbor AFŽ Dobova, ki je pritegnila za priprave žene iz 9 vasi, katere so do sedaj stale bolj ob strani. Podobnih primerov je več. Ne smemo pa pokazati samo dobro stran, so odbori ki do zadnjega sestanka niso pokrenili skoraj nič, ali prav malo, kar nikakor ni zadovoljivo. Mislimo na mestni odbor AFŽ Brežice, njemu dajemo za vzgled odbor Sevnice, kjer so žene same brez pomoči iz okraja odprle otroško igrišče in v načrtu imajo še otvoritev DIDA. Isto tako naj jim bo za vzgled tov. Župevc iz Vidma, ki je skupno z AFŽ organizacijo lansko leto uredila DID na Vidmu ga vzdrževala brez vsake tuje pomoči ter še danes svoje delo uspešno nadaljuje. Vse to navajamo zato, ker smo trdno prepričani, da so isto zmožne žene v Brežicah, samo zdraviti se morajo iz dosedanjega mrtvila.

Kot je že omenjeno, se vse organizacije in upravni aparat trudi jo dati letošnjemu »TMO« čim več povdarka na osnovno nalogo letošnjega tedna, ki sloni na tem da preobrazijo najširše ljudske množice, da bodo dojele pojem matere, kot si to ta zasluži. To ni kampanjska naloga. To je naloga, ki stoji pred nami vse dotedaj dokler cilji ne bo doseženi. Lahko je urediti pri OZKZ in OMA, da nabavijo več plenice in otroškega perila ali podobno, kar nam je zaenkrat uspelo in bodo matere to tudi same opazile. Uredi se tudi lahko otvoritev otroškega igrišča, ustanovitve DID, otroške restavracije in podobno. Težko pa je čez noč preobraziti človeka, pokazati mu pravo pot, naučiti ga živeti kot se to članu nove Titove Jugoslavije spodobi. Da bomo lahko to dosegli moramo začeti pri naših najmlajših. Dati jim moramo brezskrbno mladost, nuditi jim razvedrilo, igre, izlete in fizikulturo ker s tem jih bomo odvajali od raznih zablod katerim naša mladina v teh letih tako rada zapada. Tega se moramo zavedati vsi, ker smo moralno odgovorni za vse nepravilnosti, da nam ne bodo čez leta naši otroci lahko očitali »Krivi stel«.

Zavedajoč se tega se organizacija AFŽ ne bo plašila truda, ker smo žene trdno prepričane o uspehih saj nas v tej borbi podpira naše najvišje vodstvo, vzpodbuja naj nas pa na vsakem koraku parola:

»Naši otroci — naša bodočnost!«

Pionirji bodo sodelovali pri praznovanju Tedna »matere in otroka«

Naši najmlajši, naši pionirji bodo ob otvoritvi Tedna »Matere in otroka«, ki bo dne 4. junija, tudi sodelovali. Na svoj pionirski dan se po vsem okraju vneto pripravljajo. Pionirski dan se bo vršil v šestih centrih

našega okraja, in sicer v Krškem, v Brežicah, v Sevnici, v St. Petru, na Raki in v Kostanjevici. V razstavah, ki bodo v teh krajih prirejene, bodo pionirji pokazali uspeh svojega dela tekom leta. Popoldne pa bodo pokazali svoje znanje na fizikulturnih nastopih, tekmovanjih in drugih prireditvah. Seveda ne bo minilo brez pionirskega veselja, na to mislijo že sedaj njihove matere, ki jim bodo pripravile precej dobrot za njihove želodce in za oči! V krajih pa kjer je to mogoče, pa bodo pionirji poslušali radijske oddaje, ki bodo prirejene nalašč za njih, ogledali si bodo filme in poslušali razna predavanja.

Naši cicibani prosijo vse odrasle, ki jih imajo radi, da pridejo na njihov dan k njim, da bodo videli kaj znajo pionirji našega okraja!

Obvezniki predvojaške vzgoje na brežiški gimnaziji so zavzeli Stojdrago!

Stojdraga je vas v Gorjancih. Za časa narodnoosvobodilne borbe je vas zelo trpela. Bila je pozorišče hudih bojov med ustaši in hrabrimi partizani. Obvezniki predvojaške vzgoje na brežiški gimnaziji so se torej odločili, da gredo taborit v Stojdrago. Hoteli so tamkajšnjim ljudem pokazati posebno ljubezen in priznanje za njihovo zadržanje in žrtve v najslavnejših in obenem tudi najtežjih dneh zgodovine našega ljudstva. In v Stojdragi so jih bili prav tako veseli kakor so bili veseli naših borcev pred nekaj leti. Naši letalski oficirji, ki uspešno vodijo predvojaško vzgojo na brežiški gimnaziji, so vzeli vso stvar kar resno v roke. Že prejšnji dan so imeli z borci in borkami taktični posvet. Pripravili so vse: orožje, strelivo in signalne patrone. Tovariš kapetan Jan je razlagal nalogo, ki se je glasila: teren moramo očistiti sovražnikov ter zavzeti Stojdrago! Razumeli so ga vsi in drugega jutra ni nihče zaspal.

Na pobočju Gorjancev se je razvila prava bitka. Izvidnice, patrole, glavčina, vse se je pognalo proti sovražniku. Koliko je bilo smeha, koliko prave vneme. In prav vsak je sklenil med časom, ko se je plazil med grmovjem ter oprezoval za »sovražnikom«, da bo odslej še bolj vestno hodil k vajam predvojaške vzgoje!

Seveda so svojo nalogo dobro izvršili. Stojdrago so zavzeli. Sovražna skupina je izgubila enega ujetnika s puško vred, zmagovalci so imeli tri pogrešane (sumili so da so kje za kakim grmom zaspali, pa le ni bilo tako). Sam major tov. Budimir je pohvalil vsemu mladim borcem.

Po izvršeni nalogi so imeli politično predavanje. Kakor naši partizani v času borbe niso nikoli zamudili, da se ne bi politično izobraževali, tako so tudi naši študentje poslušali predavanje o političnih problemih današnje družbe. Naši oficirji so jim radi razlagali o vsem kar jih je zanimalo.

Ko se je sonce nagibalo k zatonu, so se s pesmijo vračali domov, trudni, a z zavestjo v srcu, da so storili nekaj lepega, nekaj velikega in samostojnega!

K Tednu matere in otroka

Letos bomo praznovali »Teden matere in otroka« v času od 4. VI. do 11. VI.

Teden matere in otroka mora biti na vseh področjih našega dela najmočnejši poudarek velike skrbi, ki jo ljudska oblast posveča materi in otroku. Prav zadnje izjave naših

vodilnih funkcionarjev in sklepi III. plenuma CK KPS so še posebno močno podčrtali pomen zaščite matere in otroka in dolžnost države in ljudstva v skrbi za njiju. Teden matere in otroka ne sme biti kampanjska akcija kakor so bili običajno do sedaj vsi podobni tedni.

Antifašistična fronta žena, zdravstvo, prosveta, se pripravljajo že od srede aprila dalje za čim uspešnejšo izvršitev tega tedna. Delo se še nadalje stopnjuje v mesecu maju. Teden matere in otroka pa bo višek vseh naših naporov na področju zaščite matere in otroka. Izkustva TMO naj izoblikujejo stalne oblike dela na tem prevažnem področju.

Da bi delo čimbolj obogatili, sodelujemo pri reševanju zdravstvene problematike v zvezi z zaščito matere in otroka predvsem z organizacijo AFŽ. Poverjeništvu za zdravstvo — referat za zaščito matere in otroka se dobro zaveda, da je naloga zdravstvene zaščite otrok ne le zaščita bolnega otroka ampak predvsem še zdravega, da s primernimi ukrepi bolezen preprečimo ali v kalli zatremo.

Zato je bilo treba povečati število posvetovalnic za matere in otroke. Leta 1939 je bila v našem okraju ena posvetovalnica, ob osvoboditvi ni poslovala nobena. Na koncu leta 1949 smo imeli 6 stalnih — tedenskih posvetovalnic za žene: v Krškem, Brežicah, Bizelskem, na Studencu, na Senovem in v Kostanjevici, in 8 stalnih enomesečnih posvetovalnic: v Artičah, v Vel. Dolini, na Raki, v Boštanju, v Sevnici, na Blanci, v Bregeh in v Dobovi. To število se bo povečalo v »Tednu matere in otroka« še za 5 stalnih enomesečnih posvetovalnic: Cerklje, Sv. Peter, Globoko, Bučka in Vel. Kamen. Pri tej priliki omenjamo, da je samo v Krški posvetovalnici prejelo v letu 1949 1.545 mater nasvete za pravilno nego in prehrano.

Za otroke zaposlenih mater nismo imeli ob osvoboditvi nobenih domov, danes pa lahko sprejmemo v 2 obstoječa DID-a 100 otrok. Pripravlja pa se še otvoritev DID-a v Sevnici in sezonskega DID-a pri KOZ Sv. Peter pod Gorami, kjer bo lahko sprejetih do 100 otrok.

Otvorila so se otroška igrišča v Sevnici in v Krškem, kjer je prostora za do 120 otrok.

Da preprečimo razna črevesna obolenja dojenčkov, ki so zlasti v poletju pogosta, se vršijo po vsem okraju tečaji in predavanja o pravilni negi dojenčka in propaganda med materami za dojenje.

Končno še pripominjamo, da nam pomaga tudi mednarodna organizacija MDF, ki nam pošilja redno suho hrano za doječe, noseče matere, dojenčke in malo deco. Pri tej akciji sodeluje tudi naša država, ki je po statutu te mednarodne akcije kot stalna članica obvezna sodelovati. Tudi šolska mladina je deležna te mednarodne akcije, saj se šolske kuhinje vzdržujejo iz tega fonda.

Dobro se zavedamo, da za svoje otroke gradimo srečno socialistično domovino. Na vsakem koraku morajo otroci, mora mladina čutiti našo ljubezen do nje. Čutiti mora, da je skrb vseh nuditi jim lepo sedanjost in še lepšo bodočnost. Naši otroci morajo vzljubiti socialistično domovino za katero je dalo na stotine očetov in mater svoja življenja, vzljubiti morajo našo stvarnost, vzljubiti morajo Partijo in tovariša Tita.

Kako popisujemo stanovanjske hiše

Na podlagi odredbe Zveznega statističnega urada se vrši v vseh večjih mestih, kakor tudi industrijskih centrih popis stanovanjskih zgradb stanovanj in poslovnih prostorov. Tako "je" tudi v našem okraju zajel popis sledeče krajevne ljudske odbore: MLO Brežice, MLO Krško, KLO Videm, Senovo in pa Sevnica. V vseh teh navedenih KLO-jih so postavljene popisne komisije, popisovalci in pa kontrolorji. Posamezni krajevni ljudski odbori so razdeljeni na popisne okolišje, po katerih popisovalci vrše popis. Nadalje je za vsak KLO določen kontrolor, kateri dnevno kontrolira delo popisovalca. Ta popis zelo dobro poteka v MLO Brežice, kjer popisovalci z vso zavestjo popisujejo. Njim ni vseeno ali bo ta popis končan v 7 dneh ali pa 15, pač pa se jim za kvaliteto popisa, kajti ti podatki jim bodo služili dnevno. Ne bo jim potrebna več nobena revizija po stanovanjih, ker bodo imeli vse pri rokah, za vsako hišo imajo že

narejene skice, zato jim je tu delo pri popisu zelo olajšano. Nadalje je zelo dober KLO Sevnica, kateri je s popisom končal do 25. t. m. in je tudi kvaliteta popisa prav dobra. Grajanja vredna sta KLO Senovo in pa Videm. N. pr. v Senovem so šele 22. t. m. začeli s popisovanjem drugega okolišja in to pa vsled tega, ker tovarišica, ki je bila na tečaju, ni hotela iti na teren češ, da ne pozna terena, kar nikakor ne drži, ker gre z vsakim popisovalcem še po en član KLO-ja, kateri dobro pozna teren. Popis v MLO Krško je potekal srednje dobro.

Ves potek popisa je precej odvisen tudi od krajevne popisne komisije. Če so komisije pravilno zagrabile in razumele delo potem bo popis v redu potekel v nasprotnem slučaju pa seveda ne more biti dobrega uspeha. V tistih KLO-jih, kjer so z delom zaostali, se morajo temeljito popraviti in svojo nalogo izvršiti.

V kočevskih hostah padajo drevesa pod udarci naših brigadirjev...

Krške frontovske brigade, ki so se odzvale klicu Fronte in so odšle v kočevske gozdove, so se zagrizle v stoletna drevesa v kočevskih gozdovih. Dan za dnem padajo pod sekirami, ki jih vihte žilave roke naših brigadirjev, drevesa, ki bodo potem, ko bodo spravljena v doline, pomenila za nas velikanski zaklad.

Iz krškega okraja so odšle v kočevske gozdove delati tri brigade. Prva krška brigada »Janeza Hribarja« dela v Podstenicah in dnevno izvršuje svoje naloge. Druga brigada dela na Skalah, tretja pa na Rokovi žagi. Notranje življenje naših brigad je bogato in dobro urejeno. Dnevna predavanja po delu bogatijo znanje brigadirjev. Razporejen je brigadirjev je povsod dobro. Smejiijo se, ko jim obiskovalci pripovedujejo, da se slišijo tu in tam glasovi, da so v nevarnostih in da stradajo. Tako govorijo seveda le sovražniki našega ljudstva, tisti, ki ne gledajo radi rasti naše socialistične domovine. Lačni so bili naši brigadirji morda kdaj preje, ko so še kot hlapi in dekle marsikje dejansko stradali, ali pa takrat, ko so kot delavci delali za tujega kapitalista. Danes delajo za sebe kot za člane naše gospodarske skupnosti!

Brigade tekmujejo med seboj katera bo prva izpolnila svoj plan. Za brigado, ki bo v tem tekmovanju zmagala, je že pripravljena prehodna zastavica. Trenutno ima druga brigada največ izgledov, toda sreča se še vedno lahko obrne! V brigadah samih

pa imajo uvedeni tak sistem dela, da tudi posamezne desetine tekmujejo med seboj. In tudi med njimi gre boj za prehodne zastavice. Vstajajo zgodaj zjutraj, odhajajo veseli na delo in se zvečer vračajo z zavestjo, da so izpolnili svoj delovni plan! Bogato pa je njihovo kulturno življenje. Sten-čas je dobro urejevan, debate na dnevnih sestankih so stvarne in zanimive. Čas, ki ga bodo naši brigadirji prebili v kočevskih hostah, za nje ne bo izgubljen čas.

Plan vključevanja v frontovske brigade so najbolje izpolnili na sektorju Raka-Studenec in pa na sevniskem sektorju. Sektor Sevnica je izpolnil plan celo 123 odstotkov, za kar gre vse priznanje tamkajšnjemu aktivu in pa delavnosti frontnih organizacij, ki so pravilno razumele pomen te akcije.

Slabo pa se je izkazal sektor Krško in Brežice, kjer plana še vedno niso izpolnili. Prilike pa na teh sektorjih sigurno niso drugačne kakor pa tam, kjer so plan celo presigli. Iz tega sledi, da je treba podvojiti našo akcijo in izpremeniti način dela.

Naše frontne gozdarske brigade ne bodo zaostajale za brigadami ostalih okrajev. V strnjeni skupnosti z vsemi delovnimi ljudmi naše republike, bodo izpolnili plan gozdarstva ter bodo s tem pokazale, da jim je izgradnja socializma najvišji zakon. Njihovo delo bo ponoven dokaz neomejene ljubezni do našega vodstva, do maršala Tita, do Partije in do boljše bodočnosti delovnega ljudstva.

**Preglejmo krompirjeve nasade!
Iztrebimo koloradskega hrošča!**

Lojze Avsenak:

ZBOR NA LAZAH

Spomini naših partizanov

Nedaleč od vrha Javornika, najvišjega vrha bohorskega pogorja, ki se proti vzhodu zložno spušča, se po gorskem hrbtu vije steza, po kateri kmalu prispeš do krasne, mahovite jase. Precej velika je, trava poganja iz mahovitih tal, redko raztrešeno borovje ji daje posebno privlačnost.

Nedelja je, vroč dan, kakor so pač dnevi sredi avgusta. Zadnje leto pred koncem vojne. Sklicano je zborovanje aktivistov kozjanskega okrožja. Bistre oči so mogle že v jutranjih urah zaznati ljudi, ki so se z vseh strani vzpenjali na Bohor. Od Planine, Pilštanja, od Senovega, od povsod. Spoznavali so se po isti smeri poti, vendar so previdno tipali sopotnika, predno so pričeli z njim razgovor.

Jasa se je polnila. Ljudje ki se morda niso videli še nikdar, so posamič ali v grupah prihajali na jaso. Pozdravljanje, zaupni in vzpodbujajoči pogledi so pričali, da se sestajajo ljudje, ki jih teži isto breme, sovražnik v njihovi domovini, a jih prav ta odvrtnost tudi druži. Zbralo se jih je na stotine. VDV bataljon je zasedel sumljive, laže dostopne prihode, postavil strojnice in razmestil borce. Presenečenje je bilo izključeno.

Takrat je na jaso s toplimi očmi pogledalo sonce. Vsa družba se je še bolj razživela. Obnavljala so se stara poznanstva in sklepal nova. Potem so pričeli prihajati borci iz host. Borci iz bataljona, ki se je slučajno nahajal kje v bližini, so si izprosili nekaj prostih ur, da poiščejo znanke ali znanke, ki jih pričakujejo. Prihajali so iz kurirskih in sprejemnih postaj, iz tehnik in zaščitnih oddelkov; vse je hitelo na sončno jaso pod vrhom Bohorja. Veder, krasen dan, vedrina in toplota v srcih. Pod mladim borom sta poltito govorila fant in dekle. Ponujala mu je vina in kruha, njemu, borcu. Jedel je in pil in dišalo je po domu. Kje je ta, kje oni? Doma, ujet, ubit? Spraševal je, ona pa mu je odgovarjala vdano, voljno.

Desetine, morda stotine takih toplih razgovorov. Pravkar je iz bukovja stopil »Crni«. Brzostrelka mu maha na plečih. Zago-

rel je, črn. Iz oči mu bliska mladost, prešernost in smeh. Lice mu žari, kakor v prividu neskončne široke svobode. Pridruži se Sromljanom. Vsi ga poznajo. Z njim stopajo vedrina, smelost in neukročen pogum.

»Crni, Crni, glej ga! Kje se je vendar vzel, mrtev je, so pravili. Crni, Crni!«

Stiskanje rok in široka, polna toplota nenadnega snidenja.

Ljudstvo je napolnilo večji del jase. Takrat sta prišla med zborovalce tovariša Maks in Sergej. Ljudje so ju takoj opazili in obstopili, da sta se jedva videla iz živnega klopčiča. Starima zancema iz nešte- tih tajnih sestankov so trumoma stegovali roke nasproti in ju pozdravljali. Kdo bi ju ne poznal! Na Planini kakor na Blanci, na Senovem kakor v Sromljah in Pilštanju, povsod so ju ljubili in jima sledili.

Zborovanje se je pričelo. Po kratkih o- tvoritvenih besedah je izpregovoril Maks. Pohvalil je čudovito vneto, s katero so udeleženci prebredli vse težave in nevarnosti ter se v tako velikem številu odzvali klicu svoje organizacije. Hrabril jih je in jim kazal ogromno moč, ki počiva v slogi in enotnosti vsega ljudstva.

»Še takrat nismo kleknili na kolena, ko je sovražnik navalil na našo domovino z divjo silo, čeprav je tisti čas zahteval od človeka skrajne zavednosti, zrelosti in naj- globlje domovinske ljubezni. Danes pa so svobodni že veliki predeli Slovenije, ki jih ščiti naša ljudska vojska, da se v nje nikdar več ne vrnejo časi groze in gaženja naj- osnovnejših človeških pravic.«

Za Maksom je govoril Sergej. Gladko mu je tekla beseda in mehko božala srca, ki so z nepopisnim hrepenenjem čakala svo- bode. Pozival je ljudstvo k vztrajnosti, učil, klical k vzajemnosti, k enotnemu uporu proti okupatorskemu nasilju.

»Plačilo za ves naš trud, za vse ogromne napore, ki so jih terjala od nas krvava vojna leta, prihaja z naglimi koraki. Kdor je pod tujcem preстал toliko gorja kakor naše ljudstvo, ta se mora živo zavedati, da je prostost dragulj, ki mu ni previsoka no-

bena cena. Z velikimi koraki prihaja naš čas, nova doba, porojena iz krvi nepregled- nih žrtev, doba mirnega razvoja in ustvar- jalnega dela vseh ljudstev, ki jim je na srcu blagor človeštva.«

Te besede so zborovalce čudovito ogrele. Pritrjevanja in ploskanja ni bilo konca. Iz vseh obrazov je sijalo trdno upanje v vse ono, kar že leta tako nestrpno pričakujejo.

V množici je živo vzvalovilo. Ljudje so se pričeli družiti v manjše in večje skupine in se med seboj razgovarjali o stvarih, ki so jih najbolj zanimale. Kako je s fronto, kje stoji zavezniške armade, kako je z domačo borbo, katere postojanke švabi še drže in katere so izgubili. Vmes so povzivali, kar so vzeli s seboj na dolgo pot. Ni čudno, da so se ob takem razpoloženju kmalu za- čule tudi pesmi. Maks je stal sredi velike skupine fantov in z močnim glasom vodil »Hej, brigade!« V očeh se jim je utrinjal ogenj ponosa. Oglasila se je harmonika, mladina se je zavrtela, nastalo je splošno veselje.

Takrat se je več oči istočasno zapičilo v človeka, ki je stal naslonjen ob mladem boru in opazoval vrvenje na jasi. Za hip so ga gledale z velikanskim začudenjem, ki pa se je takoj sprevrglo v brezmejno sovraštvo in zaničevanje.

»Izdajalec!« je zavpil brkat možak in ga pokazal s prstom.

Človek ob boru je prebledel. Zamajalo se mu je pod nogami. Vendar le za hip, kajti v naslednjem trenutku se je z vso močjo obupanca pogнал skozi gnečo in se brez pomisleka vrgel navzdol po strmini, poraščeni z mladim smrečjem.

V množici je nastalo nestrpno prerinjanje. Nikdo ni prav vedel, kaj se godi. Ozirali so se naokrog, če ni morda iznenadenje s strani sovražnika. Tedaj je več glasov zav- pilo:

»Izdajalec! Primite ga!« Vse je planilo proti smrečju. Več mladeničev se je po- gnalo po strmini navzdol. Ljudje so z vso silo pritisnili na rob strmine, vzklikali in

vzpodbujali fante, ki so lovili pobežlega. V hosti, precej niže, se je začelo vpitje: u- jeli so ga. Množica je z vso silo navalila v smrečje. Komaj je bataljon obranil, da niso ljudje zdrčali po strmini. Takrat pa so fant- je prignali ujetega po smrečju navzgor. Ljudje so planili nanj, da ga pobijejo.

»Stojte!« je zavpil komandant bataljona. »Stojte, ljudje! Vse naj gre pravo pot. Zau- kazal je borbem, da zavarujejo ujetega. Množica pa je pritiskala z vso silo. Vsi so že izvedeli, kdo je ujeti in kaj je zagrešil. Linčati so ga hoteli.

Takrat je pristopil sodnik in spregovoril nekaj besed s komandantom. Borci so od- vedli ujetnika. Pred njimi je stopal sodnik. Izginili so v hosti.

Harmonika ni več zapela, mladina ni več rajala. Resnoba je ležala na obrazih. Jaso pod Bohorjem se je praznila, nazadnje je ostal le še bataljon. Fantje so spravljali o- rožje in se pripravljali na odhod. Le nekaj borcev so še čakali.

Takrat sta proti jasi pritekla dva kurirja. Eden je nosil vrv. Zadelo sta na zadnjo skupino ljudi, ki so se spuščali navzdol.

»Kaj ga boste obesili?« je vprašal nekdo. Streslo jih je ob pogledu na vrv.

»Star izdajalec je, je hladno odgovoril oni in zamahnil z vrvjo, da je švignila mimo kolena.

Tedaj je pod vrhom počil strel.

»Prepozna sva,« je siknil kurir z vrvjo. »Vseeno« je odgovoril drugi. »Glavno, da je končal.« Potem se je obrnil k ljudem. »Že pred dvema leti je bil obsojen od na- šega sodišča, a se mu je posrečilo uiti. Mnogo žrtev je imel na vesti, a spet je pri- šel. Da bi izdajal.«

Vsi, ki so z mogočnega Bohorja hoteli na svoje domove, so slišali ta strel. Vedeli so, komu je bil namenjen. Za trenutek so po- stali, potem pa hiteli dalje, z mislijo na ta dan. Krasen, mnogo obetajoč dan pred pra- gom svobode, veličasten in svetel. In take- ga ne more zabrisati temna, gnusna pega — izdajalec.

Drugo poglavje o sevniški ekonomiji ali

kako bi skoro pisatelj postal

Grozne sanje so me morile ono noč, anti ne morem drugače kakor da jih povem.

Tako nekako se mi je sanjalo kakor da sem se pripeljal z dopoldanskim vlakom v Sevnico. Vlak je bil nabit kakor po navadi vročina pa taka, da sem se kar skuhal v tisti preklicani gneči. Veste, da bi ga rad spil požirek ali pa dva in kar same so me noge nosile proti krajevni gostilni, pravi se tam pri »Derendatu«. Pogledam skozi okno, vidim da imajo vino, pravo vino po tako dolgem času. Obraz se mi je razlezel od sreče in ne bi zamenjal vinčka, o katerem sem bil prepričan da ga bom dobil, niti za ves svet ne. Ko prijazno naročim pol litra te zlahtne pijače, na žalost izvem, da so ga ravno kar vsega prodali, ja, prav pred me- noj ga je zmanjkalo. Prav žal da jim je, pa pomagati mi pa le ne morejo. Dolg je moral biti moj obraz, še daljši je bil nemara moj nos, a najdeli so pa segle moje oči, ki so za stolom videle še poln štefan vina. Ni- sem hotel sitnosti prodajati pa sem raje po- trpel. Ko sem takole žejen kolovratil na- prej mi je bilo prvokrat žal, da sem jaz j. z. Ko bi bil vedel kaj drugega, bi mi ne bilo treba žejen hoditi. Ko bi bil vsaj kak odbornik ali funkcionar sindikata pa vem, da bi vinčka dobil. Tako pa ni bilo nič, ga je pač zmanjkalo.

Pridem spet do krajevne gostilne. Mislim si: krajevna tam in krajevna tukaj. Uprava je ena in ista, torej imajo vino najbrže tudi tukaj, če mi bo sreča mila žejen ne bom. Ko vstopim, še vprašal nisem po pijači, že zaslišim pojasnilo: »Konjak, rum, liker in kisa voda!« Besedice vino, po kateri je hrepenelo moje srce, nisem slišal. No, po- vedali so mi, da so sicer vse krajevne gostilne pod eno upravo, ampak vino se pa ne razdeli na vse gostilne. Prav žal da jim je, pomagati mi pa tudi tu niso mogli.

»Pa bi si vino sami nabavili!« sem bil že malo jezen.

»Tega pa ne smemo, je uprava prepove- dala« so mi razložili.

Ko sem odhajal, sem med vrati srečal drugega gosta. Tudi ta ni imel časa pove- dati po kaj je prišel, že so mu pojasnevali kakor da bi pel gramofon: »Konjak, liker, rum in kisa voda!« Nasmejale sem se prav od srca. Nemara že dolgo časa ne pripo- vedujejo gostom ničesar drugega in jim je ta katica prešla že v meso in v kri.

Zavil sem k Petru. Sem mislil: »Tam ga bom pa pil, Peter ga ima. Sem oni dan v Krškem slišal, da ga ima celo pod mizo vskladiščenega in da je treba okrog njego- vih miz previdno hoditi, da mu po nesreči katere steklenke ne razbiješ.«

Vstopil sem. O, ko bi le nikoli ne bil!

Za mizo je sedelo kakih deset možakov in prav živahen pomenek so imeli med se- boj. In med njimi je sedel tudi Zahribski Janez, tisti ki je bil pred nekaj tedni kravo k biku prignat na ekonomijo. Seveda me je takoj spoznal in me potegnil za mizo.

»Astn,« je dejal, »može, tale je dal mojo kravo v cajtenge, v tisto pravljico jo je bil vpletel!«

Tedaj pa kakor da bi sodu dno izbil, vsi so silili v mene:

»Res! Dajte še kaj napisati, dajte!«

Branil sem se, da nimam časa pisati. Ta- krat pa je vsak izmed njih segel v žep (da se človeku sploh more kaj takega sanjati) in privlekel iz njega polo papirja. Na vsaki poli pa je bilo zapisano: pravljica...

»Zapišite tole: pravljica o ukradenem te- letu.«

»Pa še tole: pravljico o suhem žrebcu.«

»In še pravljico o ovsu, ki ga konji niso požrli.«

»Ni papirja za take stvari!« sem se ves poten branil.

»Piši, piši, piši!« so hrumeli v mene.

»In časa nimam! Saj bi bilo branja za cele ure!«

»Pišiii!«

Res sem trpel v sanjah da nikoli takega.

Zahribski Janez me je pa kar v precep vzel. Hentano se mu je za malo zdelo, da sem se toliko otepal.

»Tako ti rečem, da boš napisal vsaj tisto kako je z. mojo Lisko potem bilo. Ko se je bik napil, se je krave le polotil. Kaj bi bil jaz bolj pametno naredil, ko bi bil kravo obrnil in proti domu pognal. Bik ni bil zdrav, saj razumeš, in mi je še kravo oku- žil!«

»Je to mogoče?« sem se čudil. »Je! Zato ti pravim: piši!«

In drugi: »Glej, sem rekel lani svoji ženi, treba jim je pomoči koruzo okopati. Stopi no za kakovo uro, ne bo nas konec če greš. Veš, mislim tako, da ekonomije ni samo kritizirati, pač pa je treba tudi pomagati in tako mislimo mi vsi. Saj konec koncev je to le naša zemlja in dvigniti je treba go- spodarstvo da bo kakor je treba. Pa je šla žena s sosedo nekajkrat na njivo. Precej ženski se je nabralo in veliko so postorile. Kar ti prigodnja po nekaterih dnevih žena k meni in mi začne mahati z rokami pred no- som: »Glej, ko smo koruzo okopali, so pa sedaj začeli preoravati njivo, da bi jih! Ti si me pa še nagovarjal, naj grem, da veš!« To še ni nič! Lani je moja dopolne zelje okopavala, pa so ga še popoldne posekali!« je še nekdo dodal.

»Skoro ti ne morem verjeti!«

»Zato ti pa pravim, da piši!«

»Bodite pametni ljudje, tega ni pisariti. Mi smo zato tukaj, da bomo ekonomiji po- magali, ne pa da bi s takimi pisarijami po- dirali kar drugi zidajo!«

»Tudi mi smo za to! Kar pa ni prav, to pa bomo vendar smeli povedati! Mi ne re- čemo, da ne bomo pomagali, pa tudi bomo, ampak povedali bomo: tole je prav, tole pa ni prav! Glej, krompir sadijo sedaj, če- prav je že malo pozno. Sem zadnjič poslu- šal: štirje delavci so prišli po krompir do- mov z njive. Vprašali so: kdo bo krompir naložil. Pa so bili štirje! Stali so okrog, po-

prijel pa ni nobeden! In ni ga bilo da bi jim rekel: vi štirje ga boste naložili, salabolt! Veš, sedaj imajo štiri stalne delavce in kar štiri upravnike na ekonomiji. Ja, pa ni bilo nikogar da bi krompir naložil! Ali bi kaj takega ne smeli povedati?«

V teh mukah sem se prebudil.

Par dni sem premišljeval: ali bi pisal ali ne bi. Knjiga bi nemara šla v prodajo in lepa slava bi se mi podala.

Ko pa sem govoril o tej stvari v Krškem, so mi rekli, da ni treba.

Okrajni odbor je pokrenil že vse potreb- no, da se bodo stvari na dobro obrnile.

Pa bodi tako!

Na Senovem imajo vse pogoje za razvoj akrobatske umetnosti

Skozi Senovo teče Dovški potok. Velik ravno ni, vendar je vode vedno toliko, da se človek do dobra zmoči če slučajno pade v grabo. Na obeh straneh potoka pa se vr- stijo hiše, male in velike, kakor je pač na- neslo takrat, ko so jih zidali. Tudi most so naredili preko potoka, prav pred poslopjem krajevnega ljudskega odbora. Pa kdo bo vedno hodil po ovinkih preko mosta! Za- mude je precej in človeku se tudi ne ljubi vsak čas, predvsem zaradi tega, ker je ta kos poti po navadi blaten. Če je kje na Se- novem blato, tukaj ga gotovo vidiš in obu- tiš! Zato so Senovčani položili preko tega potoka kar dve brvi. Narediš dva ali tri ko- rake pa si na oni strani, kaj praktična stvar- ca je takale brv!

Zadnje čase pa je šla vsaka nesreča na te dve brvi. Kakor da bi ju kuga pobrala, po- drli sta se obe. Dolgo časa je visela brv vsa žalostna nad vodo, čakala je, da bi se je kdo usmilil. Njena prošnja je ostala glas vpijočega v puščavi. Zmajali so stari očanci z glavami, pa so modrovali: »Kaj takega! Otroci naj nam popadajo v vodo in po- tonej! Da se le nihče ne zgane!« Kaj je po- magalo vse jadikovanje, brv se je podrla v vodo in je ni bilo več.

To je zgodba o prvi brvi, ona o drugi se sliši malo drugače.

Poslušal sem zadnjič dva pobalina ko sta se menila o njej:

»Dane, glej tudi tole brv bo hudič vzel, kakor je ono dol!«

»Saj res. Taka je, da ni več za tvegati preko nje. Kar visi. Menda se bo steza po travniku zarasla proti Dovškemu, ko se bo brv podrla.«

»Saj res nihče več ne upa preko. Tisti Lojze je dolgo časa kolovratil preko, pa sem ga zadnjič gledal, kako je obupal in ni tve- gal več poti. Obrnil se je in koračil raje po cesti.«

»Ti, Stane, veš kaj. Menda je tale brv krajevna, pa je ni nikomur mar. Ko bi le zlomek tako nanesel, da bi kak funkcionar krajevnega odbora prvi padel v vodo! Ali bi videl, kako bi bila brv hitro popravljena!«

»Kaj še! Tajnik krajevnega odbora je že padel skozi tole luknjo, sem ga sam dobro videl! To kaže, da brv ni krajevna!«

»Čigava je, je potem, he!« se je oglasila neka tovarišica, ki je poslušala ta pogovor skozi okno.

»Bo menda rudniška.« sta odgovorila oba v en glas.

»Ne bo!« Sem zadnjič videla enega od rudnika, ki se je skopal v vodi, ko je padel z brvi, ki že vsa pokvečena visi v graben! Nič niso ukrenili. Menda tudi rudniška ni!« je razlagala.

»Čigava je brv?« sem razmišljal. Na Se- novem je vse rudniško če ni krajevno. In mi je padla prava misel v glavo ter sem jo tudi takoj razodel:

»Ne kaže drugega, da pade direktor rudnika enkrat v ta graben in se skoplje, šele potem bodo brv popravili.«

Vsi trije so mi dali prav.

Ko sem pešal domov, sem mislil, da bi bilo dobro opozoriti vse akrobate, da pride- jo sem na Senovo polagat izpit. Kdor bo preko naše brvi prišel in bo vzdržal ravn- ožje, ta je izpit gotovo položil.

Seveda, če ne bo že prepozno, ker je brv res že v zadnjih izdihljajih.

Dopisujte v
»NAŠE DELO«

DOPISI s terena

Iz Sevnice nam poročajo o delu SKUD-a »Savo Kladnik«. SKUD ima tri sekcije: dramsko, pevsko in knjižničarsko. Dramatska sekcija ni v vsej sezoni mogla zaživeti. Da ni niti enega odrskega dela, pač po krivdi nekaterih visokoletečih ljudi. Da niso pionirji naštetih dvodejanke »Vedež«, ne bi na odru telovadnega doma videli niti enega sevniskega obraza. Zato so pa v Sevnici gostovali agilni Boštanjani, Rajhenburžani in drugi. Nadejajo pa se, da bodo v bodoči sezoni te ovire odstranjene in da bo »Gospa ministrica« le prihitela na oder.

Zelo agilna pa je pevska sekcija. Delujeta dva zbor, moški in ženski. Oba vodi tov. Jože Vutkovič s pravim mladeniškim ognjem in z veliko ljubeznijo. Zbor bi še bolj zaživel, če bi imel na razpolago dober klavir. Tega pa nima pa si pomaga s staro razklopotano »škatljo«. Ne vemo, če v Sevnici res ni nobenega dobrega klavirja več. Za džez tovarne Jugotani, ki pač ne služijo v toliki meri skupnosti kakor pa sevnški pevski zbor, so dober klavir takoj našli ter ga sedaj ljubosumno čuvajo. V drugi polovici maja se je delo pevske sekcije še poživelo. Priredili so tudi pevski koncert.

Sevnška knjižnica pa je ena izmed najboljših v okraju. Tovarišu Bonči gre vse priznanje za njegov trud in za strokovnjsko vodstvo knjižnice.

V kolikor bo dramska sekcija res ponovno zaživela, ima SKUD »Savo Kladnik« v Sevnici res vse pogoje, da postane eno izmed najboljših v okraju.

V Brežicah gradijo fizikturni stadion. Sicer so predvideli, da bodo ta fizikturni objekt odprli že prvega maja, pa so malo zakasnili. Pač ne po krivdi odbora, na katerega ramenih je slonelo in še danes sloni vse delo množične organizacije OF in tudi sam MLO nista polagala dovolj pažnje in pa nudila dejanske pomoči.

Fizikturniki iz Brežic želijo zato več povezave med frontovci v tem pogledu, saj bo stadion služil vsem ter bo ponos vsemu krškemu okraju.

Na Senovem so se živo začeli zanimati za šah. Vsak večer vidimo mlade in stare šahiste sloneti nad šahovskimi deskami. Zanimanje se je zadnje čase močno povečalo. Ustanovili so že šahovski klub, v okviru katerega igrajo šahovske turnirje. Imamo precej nadarjenih šahistov. Prav posebno pa se za to igro zanimajo učenci rudarsko-industrijske šole, ki so v mesecu aprilu odigrali šahovske dvoboje z vsemi ostalimi šolami v Sloveniji. Senovo je postalo močna trdnjava šahovske igre v okraju ter poziva vse ostale centre našega okraja na tovariško tekmovanje.

Iz Sevnice smo dobili poročilo, da je bilo blago o katerem so naši prosvetni delavci govorili na svojem sindikalnem sestanku v Brežicah (in ne v Sv. Petru kakor smo v 5. številki napačno navedli) stvarno rezervirano po nalogu predsednika KLO-ja. Tovariš predsednik stvar pojasnjuje tako, da je blago dal rezervirati na podlagi opazk, ki so padle na rodiljskem sestanku, da oddaljeni otroci ne morejo dobiti obleke po trgovinah, ker da prej zmanjka. Na podlagi teh opazk je tov. predsednik rezerviral blago za take otroke. Na vsak način bi mi takega koraka ne mogli kritizirati, v kolikor je blago seveda pozneje prišlo v roke tistih ki jim je po tem pojasnilu bilo namenjeno.

Gradnja gasilnega doma v Sevnici dobro napreduje. Veliko agilnost so pokazali člani masovnih organizacij OF, ki vneto pomagajo pri gradnji. Gasilci pa naravnost občudujejo požrtvovalnost članic AFŽ, ki so vkljub zaposlitvi na drugih področjih dela naredile pri gradnji gasilnega doma nad 2000 ur prostovoljnega dela. Gasilski dom bo kmalu pod streho in bo stal kot dokaz da se z razumevanjem in tovariškim sodelovanjem med oblastjo in masovnimi organizacijami lahko danes v ljudski državi doseže in ustvari vse.

Z Zdol pa nam pišejo, da v tamkajšnji kmetijski zadrugi še sedaj niso poravnali ali pa spisali računov za les iz leta 1949. Zaradi tega pač ni čudno, če je ta kmetijska zadruga, kar se tiče izpolnitve plana odkupa lesa med najslabši v okraju. Tovariš Lipar, ki je za tako stanje poleg knjigovodje v prvi vrsti odgovoren, bo pač moral izpremeniti način svojega dela, vskladi ga bo moral z interesi delovnega človeka.

Na Blanci slabo teče odkup lesa! Treba bi bilo polagati na Blanci na to nalogo malo več pozornosti. Odkup in spravilo lesa je ena izmed poglavitnih dolžnosti, ki jih moramo v sedanjem času izpolniti. Če se tovariš Novak izgovarja, da je drujče še slabše, mu tega ne moremo verjeti. Res je, da se tam v njegovi bližnji okolici z velikimi uspehi ravno ne morejo pohvaliti, saj tudi v Sevnici ni ravno najboljšo, vendar je v sevnškem sektorju Blanca najslabša! Ali

ne bi frontovci na Blanci naredili malo reda? Postaviti se morajo na stališče: plan moramo doseči!

S Senovega nam pišejo: Pet ur je čakal »službenec krajevne mesnice dne 13. maja v Rajhenburgu, da bi prevzel par volov. Voli bi morali priti iz Sevnice, pa bi jih moral po navodilu okrajnega LO-poverjenišva za državne nabavke prevzeti ta tovariš za kritje potreb na Senovem. Čakal je in čakal dočkal pa le ni. Nastane vprašanje če poverjenišvo za drž. nabavke nima pregleda nad svojimi možnostmi nabave, ali pa se je nekdo pošalil ter pustil tega tovariša čakati zastoj. Zgodilo pa se je že večkrat, da so poklicali od odkupnega podjetja za živino celo tovarne avtomobile v Brežice, da bi tam prevzeli živino za Senovo, pa so se avtomobili morali vrniti prazni iz Brežic ker enostavno živine ni bilo ali pa so jo oddali drugim potrošnikom. Senovčani razumemo težave v preskrbi z mesom, ne razumemo pa takega postopka. Pripravljeni smo potrpeti v interesu skupnosti, ne bomo pa več trpeli takega norčevanja!

Iz Boštanja nam poročajo o delu tamkajšnjih frontovskih organizacij:

Na področju KO OF Boštanj imajo tri vaške odbore OF. Vaška odbora v Boštanju in v Dolenjem Boštanju marljivo delata, med tem, ko se v Kompoljah še vedno niso zdržali iz spanja. Pa bi bil menda že čas, saj so bile volitve že lani meseca marca! Ljudska inspekcija sodeluje pri vseh gospodarskih in političnih vprašanjih. Plana vključevanja v gozdarske brigade niso izpolnili v celoti, množične organizacije niso pokazale dovolj delavnosti, pa tudi KLO ni šel posebno na roke. Posebno nepravilen odnos do frontnih brigad so imeli člani uprave vodne žage Dol. Boštanju. Nikakor niso hoteli razumeti važnosti te akcije. Seveda jim mogoče danes ni prav, da je tovarišica, ki je kljub njihovem nerazumevanju odšla v brigado, danes v brigadi najboljša delavka. Takih presenečenj bodo lahko še več doživeli. KOZ je prebredla začetne težave in gre delo dobro naprej.

Ljudje s prostovoljnim delom pomagajo, da bo šla naša obdelovalna zadruga v rast in da bo služila za vzgled našega socialističnega kmetijstva. Ljudska inspekcija pa je razkrinkala razne nepravilnosti na KLO-ju. Odgovorni so že prejeli svoje kazni, nekatere pa še čaka. Frontovci v Boštanju hočejo z delom pokazati, da so vredni svojega imena.

Tudi iz Rajhenburga so se oglasili:

Iz Rajhenburga se redko oglašamo. To pa še ni znak, da ničesar ne delamo. SKUD »Ivo Levstik«, ki je bil ustanovljen v letošnji zimi, je v začetku pokazal dovolj živahnosti in življenjske sile, da lahko daje smernice vsemu kulturno-prosvetnemu delu v Rajhenburgu. Poleg poveljske zbornice in orkestra ima tudi odlično družino, ki je naštetih sicer težko odrsko delo »DR« in gostovala z njo na Senovem, Sentpetru, na Bizelskem, v Sevnici in v Krškem.

Razvoj SKUD-a v znatni meri ovira premajhna dvorana. Zavedni člani pa so se odločili, da bodo s prostovoljnim delom povečali dvorano in oder. Na ta način bodo pridobili prostora za 200 sedežev. Otvoritev te nove dvorane obljubljajo že za september. Priznanje morajo dati Rajhenburžani direktorju elektrarne tov. Javoriču, ki gre stremljenju za dvig kulturno-prosvetnega dela s strani kolektiva in uprave elektrarne v vseh stvareh na roko. Rajhenburžani obljubljajo, da v okraju ne bodo ostali med zadnjimi ter bodo o svojem delu še poročali.

Avto-moto klub v Krškem je začel aktivno delati. Imajo že svojo delavnico ter dobro vodijo svoj tečaj. 24 tečajnikov je napravilo izpite za vozače. To je vsekakor velik prispevek k izobrazbi in obvladanju tehnike. Zanimanje za delo tega kluba raste iz dneva v dan. Člani so sodelovali pri Titovi štafeti, saj so šli po štafetne palice celo do Ljubljane. V zanosu njihove volje je tudi velika ljubezen do našega maršala, ki je s svojim modrim vodstvom pripomogel, da se danes v naši domovini širi ljudski šport na vseh popriščih. Klub namerava s 15. junijem začeti nov tečaj in že sedaj vabi tiste, ki se za to zanimajo, da se prijavijo.

POZIV NAROČNIKOM LISTA!

Mnogo vas je, ki niste poravnali naročnine za leto 1949. V prihodnjih dneh bomo pričeli s široko akcijo na terenu, da bi se zaostala naročnina poravnala. Apeliramo na naročnike, naj bodo uvidni ter takoj poravnajo svoje obveznosti. Podprimo naš domaći časopis predvsem s tem, da ga ne bomo brali zastoj, ker vsaka reč nekaj stane in tako tudi časopis ne more biti brezplačen.

Vsem poštenim rejcem plemenjakov čast

Najbolj učinkovito sredstvo zatiranja jačlovosti pri kravah je še vedno zadostno število dobro oskrbovanih zdravih bikov. Tudi umetno oplojevanje (osemenjevanje) ni rodilo tistih uspehov, kot se je pričakovalo, predvsem zaradi pomanjkanja tozadevnega strokovnega kadra, pomanjkanja potrebnega instrumentarja in pa, ker se spolni organi krav pri večkratnem umetnem oplojanju polenijo (živčevje popusti).

Zato je nujno, da vsak mestni in krajevni ljudski odbor skrbi, da se na njegovem področju vzdržuje zadostno število bikov in merjascev tako, da bo na vsakih 80 krav in nad eno leto starih telic na razpolago en licenciran, za pripuščenje sposoben bik, ter na vsakih 60 plemenjskih svinj in licenciran, za pripuščenje sposoben merjasec. S to nalogo zadoljuje KLO tudi splošni zakon o ljudskih odborih ter odlok OLO Krško.

Toda kljub temu večina KLO ne posveča reji plemenjakov dovoljne ali pa nobene pažnje. KLO Šutna trdi, da na celem področju KLO ne more najti rejca za bika. Tudi KLO Cerklje, Krška vas, Čatež, Vel. Dolina, Brege, Vel. Kamen, Zdole itd. ne posvečajo bikoreji dovolj pažnje, zato imajo na svojem področju tudi premalo bikov in pa sorazmerno večjo jačlovost krav in manj mleka. Kako je treba skrbeti za bika in rejce istih, je pa lahko vsem KLO svetel zgled KLO Raka, kateri je za bika našel dobre rejce, jim preskrbel bika in pri oddaji žitaric in setvenem planu poskrbel, da imajo rejci bikov za iste tudi dovolj močne krme (ovsa). Če bi vsi KLO skrbeli za rejce bikov tako kot KLO Raka, bi imeli dovolj dobrih bikorejcev in tudi dovolj lepih, zdravih bikov.

Zadnje priznavanje bikov v okraju je pokazalo, da je na področju okraja Krško (z malimi izjemami na nekaterih področjih) trenutno še dovolj bikov. To pa ni zaslug KLO (izvzemši Raka), ampak le dobrih rejcev plemenjakov, katerim vsa čast. Le ti iz ljubezni goje bika in kljub smrtni nevarnosti za lastnika (dva smrtna slučaja: eden na Malem Kamnu drugi na Raki) rede bika, čeprav ne najdejo zato razumevanja od strani KLO (obvezna oddaja) in čeprav niti od OLO ne dobe ne močnih krmil in ne priznanja v obliki primernih denarnih nagrad. Da se rejcem plemenjakov vsaj delno poplača njih trud pri reji plemenjakov, je izvršni odbor OLO sklenil, da se zviša skočnina pri bikih od 100.— na 150.— din, pri merjascih pa od 80.— na 150.— din. To je potrebno zaradi tega, ker je reja bikov draga in življenjsko nevarna, pripust merjascev pa časovno zamuden in je reja merjasca tvegana zaradi nevarnosti okužbe celotnega dvorca po svinjskih kužnih boleznih, katere dostikrat v dvorec занesejo svinje, ki se pripuščajo. Tudi reja mladih bikov, ki je v zastoji, bo zopet postala dobičkonosna, ker se bodo cene mladih bikov v doglednem času zopet zvišale 100 do 300 odstotkov nad maksimalno klavno ceno.

Med dobrimi rejci bikov je potrebno javno pohvaliti tov. Jazbeca iz Podvrha pri Zabukovju, ki je celo zimo redil dva bika in ni sitaril za močna krmila, prav tako rejca Vizlerja na Raki, Podovnika v Zabukovju, Požuna v Lončarjevem dolu, Brkoviča na Bizelskem, nadalje rejce v Globokem, Artičah, Dobovi itd., ki se resnično trudijo, da imajo vedno lepe bika v najboljši plemenski sposobnosti. Med rejci merjascev se pa posebno odlikujejo: Mirt na Vel. Kamnu, Medvešek v Selcah nad Blanco, tov. Hodnik v Orehovcu pri Kostanjevici. Vsekakor je pa dobrih rejcev merjascev veliko manj kot pa rejcev bikov in bo treba reji merjascev posvetiti več pažnje od strani KLO (zaščita pred obvezno oddajo merjascev) kot pa doslej.

Med nekaterimi rejci bikov se je udomačila navada, da dajejo bika prehitro v zakol. Ne zavedajo se, da je predvsem odreja mladega bika najdražja. Zraven tega starejši bik, ki je že pokazal svoj naraščaj, prenaša svoje lastnosti z večjo gotovostjo na potomstvo, kakor pa mlajši, za katerega je še dvomljivo, če bo njegovo potomstvo dobro. Zato je starejši bik večje plemenske vrednosti. Uprega naj se ga že s poldrugim letom za vožnjo krme, gnojnice, gnoja ter lahke poljske dela, v zimskem času pa za lahke vožnje drv. Tako dosežemo dolgotrajno uporabnost bika; bik ostane krotek, rodovit in lahko plemeni čeprav doseže težo 900 kg. Pri takem ravnanju ne bo v hlevu tulil, razkapal, bodel in lomil jaslji ter bo za plemo sposoben dolgo časa: 5—6, pa tudi več let. Tako bik ne bo rejcu le v jezo, nevarnost in izgubo, ampak v korist. Od dobrih bikov se mora dobiti kolikor mogoče mnogo potomstva, ako se hoče v živinoreji napredovati.

Ako se za plemo uporablja slab bik je velika škoda za vso okolico. Ker pa rejec bika napake na lastni živini le težko opazi, zato je odrejeno od oblasti, da se smejo za plemo uporabljati le biki (in merjasci), ki so bili pregledani in spoznani za primerne od posebne strokovne komisije, kar se redno vrši s takozvanim priznavanjem ali licenciranjem enkrat (tudi dvakrat) na leto. Za javno plemenjenje tujih krav in svinj je tako strokovno potrjevanje (licenciranje) po zakonu predpisano. Kdor uporablja nelicencirane (zakotne) bika in merjasce za javno uporabo, bo kaznovan. Komisija za licenciranje izda po končanem licenciranju vsakemu rejcu za vsakega priznanega plemeniaka potrdilo, da sme pripuščati svojega plemenjaka, v obliki posebne tiskovine (pripustnice) in knjigo (skočni zapisnik) v katero beleži pripuste in rejcem izdaja potrdilo o zaskoku, v katero se beleži predvsem datum pripusta ter ime in številko plemenjaka. Na ta določila je strogo paziti, ker se pri tem največ greši.

Kravam, ki izcejaajo iz sramnice gnojno umazano tekočino, ter nerednim pojaticam se naj bika ne pripušča, ker se ne ubrejšijo, pač pa bika okužijo. En skok zadostuje in ni potrebno skoka ponoviti. Določi naj se za pripuščenje gotov čas (zjutraj, popoldne, zvečer, vsakokrat eno uro) med tem časom pa naj ima bik mir. Več kakor dva skoka na dan nista zaželjena, ker je bik preobremenjen.

Bik naj ne strada, pa tudi ga ni treba pitati, ampak mora biti vedno pri pravi mosenosti. Čim ima bik več skokov, naj se mu poklada poleg dobrega nezrezanega sena še kot približek en ali dva litra zdrobljenega ovsa ali otrobov. Nezdobljen ali namočen oves biku le malo koristi. Paša, krompir in podobno povzroča ohlapne organe, ki napravljajo bika lenega. Istotako ni pokladati bika slame in mokre krme, ker dobi s poklajanjem iste velik trebuh in izgubi sposobnost za plemenjenje. Koristno pa je prgišče debelih pšenčnih otrobov in malo soli in klajnega apna. Hlev, v katerem stoji bik, mora biti svetel in zračen, staja suha, jaslji nizke.

Če bomo upoštevali ta navodila, uspehi v napredovanju naše živinoreje ne bodo izostali.

Titu smo ponesli štafeto

Tudi Senovčani so letos ponesli čestitke in pozdrave Maršalu Titu za njegov osem in petdeseti rojstni dan. Že okrog poldne so se pričeli pred pošto zbirati rudarji, šolska mladina osnovne in rudarske šole, gimnazije, Partije, krajevnega odbora, sindikata, AFŽ ter vseh ostalih organizacij in društev ter se pripravili na ta svečani akt. Rudarska godba je neprestano igrala koračnice in že itak sijajno razpoloženje dvigala še bolj. Ljudem so žareli obrazi.

Točno ob 12.15. uri je rudarska godba zaigrala himno in za hip svečano zresnila ljudi. Nato je tov. Šager stopil pred tekače. Spregovoril je nekaj toplih besed na našega Maršala Tita. Spomnil se je njegovih velikih zaslug in brezprimerne ljubezni in zvestobe, s katero je v najhujših dneh zgodovine naših narodov dokazal, da je njihov resnični, pravi veliki sin. Zato — je poudaril tov. Šager — je enotna, vroča želja vsega ljudstva, da poleg iskrenih čestitk k njegovemu osem in petdesetemu rojstnemu dnevu sprejme tudi vso našo zahvalo za njegovo veliko delo, ki naj ga v prid čimprejšnjemu uresničenju socializma vrši tudi še nadalje mnogo, mnogo let.

Zatem je tov. Šager izročil mladincu-tekaču darilo Senovega: rudarsko odkopno kladivo s spomeniko vseh množičnih organizacij in društev na Senovem. Darilo naj bo simbol velikega prizadevanja rudarjev v naši prvi petletki in njihove velike privrženosti do našega Maršala.

Štafeta je stekla. Spremljal jo je viharen aplavz ljudstva, obsulo jo je cvetje mladine, ki je naša bodočnost.

Obvestilo bivšim partizanom

Z današnjo številko smo pričeli v »Našem delu« priobčevati spomine bivših borcev in aktivistov NOV. Vabimo vse borce in aktiviste, da svoje prispevke pošiljajo na uredništvo »Našega dela«, ki jih bo po vrsti objavljalo. Na ta način bomo najlepše ohranili tradicijo naše borbe ter bomo v okrajnem merilu ustvarili našo lokalno partizansko literaturo.

Pionirsko fizikulturno tekmovanje in telovadni nastop

Poverjenišstvo za prosveto in kulturo pri OLO in Okrajni pionirski štab sta izvedla fizikulturno tekmovanje pionirskih odredov po šolah. Tekmovanje v tem pogledu ni povsem uspelo, ker nekatere šole niso izvršile s tem v zvezi nobenih priprav, še več, niso predelale predpisane tekmovalne snovi, ki je bila objavljena v tem časopisu. Razumljivo, da se potem tudi niso mogli udeležiti sektorskega tekmovanja med posameznimi šolami.

Obsodbe vredno je, če učitelj v svojem, na urniku za telovadbo določenem času, faktično ne najde časa za izvedbo fizikulturnega pouka, ki je v novi dobi prav tako važen in nujen potreben.

Udeležba šol pri sektorskih tekmovanjih ni bila zadovoljiva; pri finalnih tekmah pa je kljub temu bila zasigurana 83% udeležba od predvidenega števila pionirjev.

Objavljamo tabelo zasedenih mest in točk, ki so jih pionirski odredi gimnazij, sedemletk in osnovnih šol dosegli na fizikulturnih tekmah v Krškem dne 14. maja 1950.

Gimnazija

Starejši pionirji od 12—14 let:

- I. Brežice 317,40 točk
- II. Krško 315,65 točk
- III. Sevnica 307,35 točk
- IV. Brežice 295,00 točk

Posamezniki:

- I. Kozomernik Boris (Sevnica) 58,40 točk
- II. Znidaršič Franc (Brežice) 56,40 točk
- III. Žibret Jože (Krško) 55,80 točk

Starejše pionirke:

- I. Krško 315,04 točk
- II. Sevnica 314,85 točk
- III. Senovo 309,95 točk
- IV. Brežice 308,00 točk

Posameznice:

- I. Bavec Stana (Senovo) 56,90 točk
- II. Presekar Marija (Sevnica) 56,80 točk
- III. Vovk Brigita (Krško) 55,10 točk

Mlajši pionirji: od 9—12 let:

- I. Senovo 310,90 točk

Posamezniki:

- I. Urek Albert 56,90 točk
- II. Šerbec Anton 54,80 točk
- III. Lampe Janez 53,10 točk

Mlajše pionirke:

- I. Senovo 302,65 točk

Posameznice:

- I. Golob Betka 54,10 točk
- II. Škoberne Marija 51,20 točk
- III. Bevc Fanika 50,90 točk

Sedemletka in osnovne šole

Starejši pionirji:

1. Artiče 296,55 točk
2. Raka 278,40 točk
3. Stara vas 236,95 točk

Posamezniki:

1. Molan Jože (Artiče) 54,80 točk
2. Lipej Janez (Artiče) 52,85 točk
3. Štojs Vlado (Raka) 51,50 točk

Starejše pionirke:

1. Bizeljsko 285,70 točk

Posameznice:

1. Korber Vida 51,00 točk
2. Veršec Marija 48,00 točk
3. Kovačič Marta 47,10 točk

Mlajši pionirji:

1. Krško 316,80 točk
2. Artiče 309,00 točk
3. Sevnica 303,35 točk
4. Senovo 300,30 točk

Posamezniki:

1. Grozina Anton (Krško) 54,30 točk
2. Gabrič Tone (Sevnica) 54,00 točk
3. Košorok Lado (Sevnica) 53,00 točk

Mlajše pionirke:

1. Senovo 305,80 točk
2. Krško 302,60 točk
3. Bizeljsko 294,60 točk
4. Sevnica 271,15 točk
5. Velika dolina 186,20 točk

Posameznice:

1. Brence Jožica (Senovo) 54,20 točk
2. Jurkovič Marica (Senovo) 52,40 točk
3. Štrubelj Meta (Krško) 51,80 točk

Če primerjamo dosežene rezultate med gimnazijami vidimo, da ni velike razlike v točkah ter so skupine v tem pogledu precej izenačene. Omeniti je treba še posebej gimnazijo Krško, ki je s svojim skladnim izvajanjem žela popolno priznanje gledalcev.

Pomladanski cross na Senovem

Telovadno društvo Senovo je izvedlo pomladanski cross, ki je prav lepo uspel. Popoldne se je pred senovsko šolo zgrnilo vse, kar je hotelo teči. Razvil se je dolg spreved z rudarsko godbo na čelu, v sprevedu pa so korakali učenci ljudske šole, industrijske šole in dolga vrsta drugih udeležencev.

Cross so izvedli na novem sindikalnem igrišču. Tiha dolinica je prijetno oživela, orali so se ustavljali ob plugih in se čudili živemu ščebetju mladine, ki so ga spremljale koračnice rudarske godbe. Vsi so z živim zanimanjem spremljali tekače preko zelenih travnikov, po brveh in stezah koder je vodila proga. Vsakokrat je množica vzvalovala, ko se je iz starta kot vzmet sprožila nova sveža vrsta tekačev, sledila jim je na vsakem koraku, dokler se tekači niso upehani vrnili skozi cilj. In spet so vsi rado vedni pritisnili h komisiiji, ki je ugotavljala njihove uspehe. Uspehi so pa kar lepi:

Zenski podmladek, tek na 80 m: Šerbec Francka 24 sek., Pečnik Greta 25,15 sek., Cerovšek Silva 25,23 sek.

Moški podmladek, tek na 100 m: Jevšnik Milan 21,40 sek., Balant Milan 21,50 sek., Čimžek Polde 21,60 sek.

Mlajše pionirke, tek na 200 m: Planinc Marica 54,10 sek., Škoberne Cvetka 55,4 sek., Kozole Nada 55,6 sek.

Mlajši pionirji: tek na 300 m: Mirt Martin 1,23 min., Cerovšek Ivan 1,24 min., Glas Albert 1,26 min.

Starejše pionirke, tek na 400 m: Golob Betica 1,34 min., Kukovič Anica 1,35 min., Ferlin Fanika 1,37 min.

Starejši pionirji, tek na 500 m: Urek Albert 2,20 min., Gobec Ado 2,27 min., Ilešič Zvonko 3,1 min.

Mladinke, tek na 600 m: Šerbec Marica 2,36 min., Vočko Silva 2,37 min., Ban Hermina 2,37 min.

Članice, tek na 800 m: Strnad Marica 6,19 min., Kopina Gita 6,26 min.

Mlajši mladinci, tek na 800 m: Jankovič Jože 5,25 min., Ferlan Andrej 5,26 min., Kreml Ivan 5,27 min.

Starejši mladinci, tek na 1200 m: Drame Anton 5,54 min., Pleterški Anton 6,14 min., Istenič Alojz 6,16 min.

Člani, tek na 1500 m: Žičkar Jože 8,13 min., Ajdovnik Ivan 8,41 min., Medved Stane 8,47 min.

Pomladanski cross, ki se ga je udeležilo skoro 400 tekačev, je pokazal visoko fizikulturno zavest in je najlepše pokazal, da je v tem pogledu krenila mladina na Senovem na novo pot razveseljivega razvoja naše fizikulture. In ni čuda, da je potegnila še stare za seboj. Z ureditvijo sindikalnega igrišča, ki bo brez dvoma omogočilo še lepši razvoj senovskega telovadnega društva pa bo na Senovem v pogledu fizikulture na stopila nova doba pod geslom: zdrav duh v zdravem telesu!

Katoliški duhovniki iz Krškega okraja so čestitali maršalu Titu k rojstnemu dnevu

S svoje konference so mu 25. maja poslali tole brzojavko:

Društvo katoliških duhovnikov CMD okraja Krško, ki danes zboruje v Krškem, Vam, dragi maršal za Vaš rojstni dan iz dna srca želi in kliče: »Naj živi naš modri in veliki voditelj tov. Tito še mnogo let! Pod Vašim modrim vodstvom si bo naše delovno ljudstvo priborilo lepše življenje in srečo, ki so jo naši narodi v borbi zaslužili!«

To čestitko so poslali naslednji duhovniki: Bukovec Martin, Čresnik Simon, Drnovšek Jožef, Juhart Leopold, Kurent Alojz, Lokar Franc, Medved Martin, Pavlič Alojz, Pečnik Jožef, Pregeč Ivan, Rozman Franc, Uranar Jožef, Zemljak Franc, Zidanek Jakob, Salaj Lovrenc, Stiper Stefan in Lah Ivan.

O B J A V E

Uprava tržaške revije »Razgledi« naproša, da bi razširili to revijo po vseh večjih knjižnicah in čitalnicah v LRS. Celoletna naročnina je 350 din. Istočasno obveščamo vse knjižnice, da lahko naročijo koroško revijo »Svoboda«, katera izhaja v Celovcu in stane letno 240 dinarjev.

Naročila pošljite na naslov »ADIT«, agencija demokratičnega inozemskega tiska, Ljubljana, Tyrševa cesta 34.

—o—

Program kinopredstav

v tej številki našega lista ne moremo objaviti, ker nam nobeno podjetje ni poslalo programa. Naše mnenje pa je, da bi bila to v prvi vrsti njihova dolžnost ter v njihovem interesu!

Reke, jezera, prekopi in njihov pomen v razvoju človeške družbe

V krvi in znoju milijonov sužnjev je tehnika vendarle napredovala in proizvodnja se je dvignila na višjo stopnjo.

Kljub iznajdbi prvih, osnovnih naprav in strojev (vzvod, strmine, kolesa), ki so dali temelj mehaniki, ni bilo takratnim gospodarjem potrebno, da bi s temi stroji izrabljali naravne sile, v prvi vrsti vodno silo, silo rečnih tokov, da bi tako prihranili čas in človeško silo. Imeli so preveč sužnjev. Gospodar je rajši mirne duše dopuščal, da so sužnji s svojo lastno močjo vrteli v bližini rek mlinske kamne, čeprav je že poznal najpreprostejše in line na vodo.

Graditev vodnih naprav v dobi fevdalizma

V dobi fevdalizma je nastopilo splošno mrtvilo glede človeške delavnosti in kulture, kar se je poznalo tudi v graditvi vodnih poti. Kar so naredili v tej dobi, ni imelo večjega pomena. Le z dobo renesanse (preporoda), posebno pa od 15. stoletja dalje, je po odkritju Amerike začela izmenjava dobrin s prekomorskimi deželami. Tako se je začel razvijati pomorski promet v pravem smislu, ta pa je povzročil napredek rečnega prometa; začela so se prava večja regulacijska dela na rekah in kopanje prekopov.

V tej dobi se je tudi začel nagel razvoj strojne tehnike.

Novi gospodarji niso imeli več na voljo cenjenih sužnjev, delovno silo so morali plačevati in začeli so jo zamenjati s stroji. Razen strojev (mlinov, dvigal, stavov i. dr.), ki jih je poganjala človeška in živalska sila, je v večjem obsegu nastopila tudi uporaba vodne sile.

Prve tovarne, v katerih je industrijski način proizvodnje izrinil manufakturno (ročni način proizvodnje), so nastale v osemnajstem stoletju v Angliji na bregovih rek, ki so dajale velikanske količine

skoraj brezplačne sile za pogon strojev mlade industrije.

Tovarne so ostale na rečnih obalah tudi potem, ko je v industriji zagospodaril prvi parni stroj. Veliko množino vode niso potrebovali samo za polnjenje velikanskih parnih kotlov, ki proizvajajo paro za strojni pogon, temveč tudi za celo vrsto proizvodnih procesov, ki si jih brez večjih količin vode ne moremo misliti. (Za izdelavo enega kilograma papirja je n.p.r. potrebno približno 800 kilogramov vode.) Razen tega morejo dobivati tovarne po vodni poti v velikih količinah potrebne surovine; prav tako morejo po vodni poti odvažati tudi svoje izdelke.

Kapitalistična družba in graditev vodnih naprav

Z nastajanjem kapitalistične družbe se je okrepila delavnost industrije, trgovine in prometa, kar je dvignilo tudi tehnično izgradnjo in ustvarilo daljnosežnejša dela na področju uravnavanja notranjih vodnih poti in kopanja prekopov. Vsa ta velika dela pa so imela ob vsem tem tudi temne in negativne strani.

Uravnavanje velikih rek in kopanje prekopov so prevzele velike trgovske in delniške družbe in jih izvrševale nenačrtno, brez širokega razgleda in brez vploda v bodočnost.

Politična razcepljenost in spopad imperialističnih koristi jim nista dopustila, da bi prešle sorazmerno ozke okvire, marveč so celo zavirale mnoge napredne in koristne poizkuse. Vse to je povzročalo nezaupanje med kapitalističnimi državami. Razne politične in finančne špekulacije in afere so uničevale majhne delničarje in vlagatelje, ki so z njihovimi prihranki družbe kopičile svoje oderuške zaslužke.

Konkurenca med posameznimi kapitalističnimi državami in konkurenca med

posameznimi družbami v eni in isti državi sta tako močni in nepomirljivi, da si mnogokrat prizadevata in večkrat tudi dosežeta, da druga drugi omogočita uresničenje velikih del, ki bi mogla človeštvu koristiti. Znani so mnogi primeri medsebojnih motenj in sabotaž pri delu; prišlo je celo tako daleč, da so dela rušili, ljudi ubijali in izživali večje spore.

Iz strahu, da se jim ne bi kaka druga sila postavila po robu na poti v Indijo, so angleški državniki svoje dni (v drugi polovici devetnajstega stoletja) na vse moč goče načine ovirali Francoza Lessepsa, da bi ne zgradil slavnega Sueške prekop, ki spaja sedaj Sredozemsko morje z Indijskim oceanom in skrajšuje pot v Indijo za približno 7000 km. Takratni angleški zunanji minister Palmerston je izjavil: »da je Sueški prekop največja goljufija, ki so jo kdaj koli podtaknili lahkovernim norcem«. Vendar pa to Anglije ni niti najmanj motilo, da se ne bi pozneje, ko je bil prekop izkopen, z vsemi silami potrudila, da postane njena last.

Ko so zgradili Panamski prekop, ki veže Atlantski in Tihi ocean, je prišlo do velike finančno-politične afere, ki je uničila prihranke mnogih malih vlagateljev in delovnih ljudi.

Po vsaki večji graditvi se je v raznih oblikah vlekla temna senca kriminala. Tudi v naši državi je pri graditvi prve balkanske železnice Beograd—Sofija—Carigrad prišlo do znane Bontuove afere. Znano je poslovanje Batignolla in ostalih tujih družb pri izsuševanju pančevskega močvirja in pri gradnji prog v stari Jugoslaviji itd.

Ozki interesi posameznih držav so se pokazali tudi na Donavi.

V devetnajstem stoletju so nasprotovale uravnavanju Djerdapa ne samo velike sile Rusija in Turčija, da bi onemogočile Avstriji ugodne trgovsko-prometne zveze s Črnim morjem in ji zaprle prodiranje na Balkan, temveč celo takratna mala Srbija, ker se je bala, da bi z nastankom nove plovne poti trgovina obšla Beograd in Moravsko dolino.

VABILO

Potrošniška zadruga z o. j. v Sevnici sklicuje svojo II. redno skupščino v nedeljo dne 11. junija 1950 ob 8. uri v Telovadnem domu v Sevnici z naslednjim dnevnim redom:

1. Otvoritev skupščine. 2. Volitev delovnega predsedstva. 3. Volitev verifikacijske komisije. 4. Volitev kandidacijske komisije. 5. Poročilo upravnega odbora za poslovanje v letu 1949 ter poročilo za leto 1950. 6. Poročilo nadzornega odbora in predlog za podelitev razrešnice upravnemu odboru. 7. Potrditev predloga za razdelitev poslovnega pribitka iz leta 1949. 8. Potrditev predloga o razrešitvi upravnemu in nadzornemu odboru. 9. Diskusija o poročilih. 10. Sklepanje o odobritvi sklepnih računov za leto 1949. 11. Volitev upravnega ter nadzornega odbora in delegatov. 12. Sklepanje o višini zneska do katerega sme upravni odbor zadruge zadolžiti. 13. Predlogi in pritožbe. 14. Slučajnosti.

Če ob napovedani uri skupščina ni sklepna, se ista v smislu pravil preloži na 9. uro ter bo sklepna ob vsakem številu navzočih članov.

Pripravimo se na kongres Ljudske tehnike

Kongres bo dne 17. junija v Ljubljani. Vsi krajevni odbori Ljudske tehnike naj do tega časa s podvojeno aktivnostjo delajo na terenu za dvig tehnike, ki postaja vse važnejši faktor v našem gospodarstvu!

Na okrajni konferenci »Ljudske tehnike«, ki se bo vršila dne 4. junija, bodo člani podali poročilo in obračun svojega dela.

Izmed vseh organizacij »Ljudske tehnike« v krškem okraju so se pokazale najbolj aktivne naslednje: Avto-moto klub Krško, Brežice in Avto-moto grupa v Sv. Petru pod Gorami.

Ljudska tehnika predstavlja mnogo v pogledu izgradnje socializma v državi. Tehnično zaostala država ne bi mogla obvladati vseh nalog na polju industrializacije. Zato se moramo pomena »Ljudske tehnike« zavdati in ji nuditi vso možno pomoč. Postanimo in ostanimo člani »Ljudske tehnike«!